

RAPORT

Badanie lokalnego rynku pracy powiatu tarnogórskiego

wrzesień, 2024

AUTORZY OPRAWOWANIA:

dr inż. Kamila Bartuś

mgr Adrian Wawro

lic. Marcin Dusza

lic. Grzegorz Filipowski

Stanisław Wiśniewski

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Centrum Badań i Rozwoju

ul. 1 Maja 50

40-287 Katowice

tel. +48 32 257 73 33

cbir@ue.katowice.pl

www.ue.katowice.pl/cbir

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie.....	4
1. Analiza danych zastanych	5
1.1 Podstawowe informacje o powiecie tarnogórskim.....	5
1.2 Demografia.....	7
1.3 Aktywność obywatelska mieszkańców powiatu tarnogórskiego.....	13
1.4 Edukacja w powiecie tarnogórskim.....	15
1.5 Rynek pracy w powiecie tarnogórskim	19
2. Wyniki przeprowadzonych badań z osobami bezrobotnymi	39
3. Wyniki przeprowadzonych badań z przedsiębiorcami.....	52
4. Analiza SWOT.....	70
5. Spis rysunków	71
6. Spis tabel	73

Wprowadzenie

Opracowany raport stanowi efekt finalny zrealizowanego w okresie od czerwca do sierpnia 2024 roku badania lokalnego rynku pracy powiatu tarnogórskiego. Badania ankietowe zostały przeprowadzone wśród dwóch grup respondentów:

- osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach,
- pracodawców z powiatu tarnogórskiego.

Opracowanie składa się z następujących części:

1. Analizy danych zastanych.
2. Wyników przeprowadzonych badań z osobami bezrobotnymi.
3. Wyników przeprowadzonych badań z lokalnymi pracodawcami.
4. Analizy SWOT.
5. Spisu Rysunków.
6. Spisu Tabel.

1. Analiza danych zastanych

1.1 Podstawowe informacje o powiecie tarnogórskim

Powiat tarnogórski usytuowany jest w północno-zachodniej części województwa śląskiego, charakteryzującej się złożoną strukturą administracyjną i gospodarczą. W skład jednostki administracyjnej wchodzi zarówno miasta, jak i gminy miejskie: Kalety, Miasteczko Śląskie, Radzionków oraz Tarnowskie Góry, przy czym te ostatnie pełnią rolę centralnego ośrodka administracyjnego powiatu. Ponadto, obszar powiatu obejmuje gminy wiejskie, takie jak: Krupski Młyn, Ożarowice, Świerklaniec, Tworóg oraz Zbrosławice, co świadczy o jego zróżnicowanej strukturze. Znacząca część powiatu tarnogórskiego jest integralnym elementem Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, która stanowi jedno z kluczowych centrów urbanizacyjno-przemysłowych w Polsce. Wyjątek stanowią gminy Krupski Młyn, Kalety oraz Miasteczko Śląskie, które nie są włączone w strukturę metropolitalną. Pod względem powierzchni, wynoszącej 644,00 km², powiat tarnogórski plasuje się na 327. miejscu w skali kraju, co świadczy o jego umiarkowanej wielkości w kontekście ogólnokrajowym.

Powiat graniczy z innymi jednostkami administracyjnymi o różnym stopniu urbanizacji i industrializacji, w tym z powiatami: będzińskim, gliwickim, lublinieckim, myszkowskim oraz strzeleckim, który znajduje się w województwie opolskim. Dodatkowo, powiat tarnogórski sąsiaduje z miastami na prawach powiatu: Bytomiem, Gliwicami, Piekarami Śląskimi i Zabrzem, co wskazuje na jego strategiczne położenie w kontekście regionalnym.

Rysunek 1 Mapa powiatu tarnogórskiego

Źródło: opracowanie własne

Z perspektywy gospodarczej, powiat tarnogórski cechuje się znaczną dywersyfikacją oraz urbanizacją wynoszącą około 68%. Obszary południowe powiatu, szczególnie miasta Tarnowskie Góry i Radzionków, wykazują wysoki poziom rozwoju technologicznego i przemysłowego, co stanowi istotny komponent regionalnej gospodarki. Natomiast północno-zachodnie i wschodnie rejony powiatu są zdominowane przez tereny rolniczo-leśne, gdzie lasy, stanowiące około 51,7% całkowitej powierzchni, wchodzi w skład Nadleśnictwa Lubliniec. Taka struktura przestrzenna świadczy o wyraźnym zróżnicowaniu funkcjonalnym i ekologicznym w obrębie powiatu.

Powiat tarnogórski położony jest na peryferiach Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego (GOP), który jest największym obszarem przemysłowym w Polsce i jednym z najważniejszych w Europie. Region ten charakteryzuje się wysoką koncentracją przemysłu ciężkiego, w tym zakładów górniczych, hutniczych (zarówno żelaza, jak i metali nieżelaznych), a także rozwiniętym przemysłem maszynowym, elektronicznym, środków transportu, metalowym oraz chemicznym. Kluczową rolę w krajowym systemie transportowym pełni zlokalizowany w powiecie tarnogórskim największy w Polsce i Europie węzeł kolejowy. Węzeł ten stanowi strategiczny element infrastruktury transportowej, umożliwiając efektywny przewóz osób i towarów zarówno na obszarze aglomeracji śląskiej, jak i w skali ogólnokrajowej.

1.2 Demografia

Sytuacja demograficzna powiatu tarnogórskiego charakteryzuje się stabilnością populacji z lekkim trendem spadkowym. Na koniec 2023 roku liczba mieszkańców wynosiła 139 160, co stanowi niewielki spadek w porównaniu z rokiem 2022, kiedy to liczba ludności wynosiła 139 221 osób, oraz z rokiem 2021, gdy populacja powiatu wynosiła 139 161 osób. Ten minimalny spadek liczby ludności jest zgodny z obserwowanymi na poziomie regionalnym i krajowym trendami demograficznymi, które wskazują na ogólny proces starzenia się społeczeństwa i zmniejszenie przyrostu naturalnego.

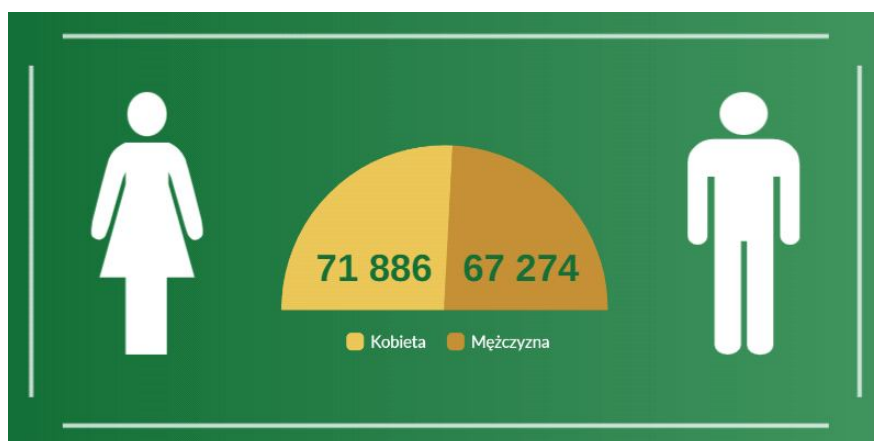
Rysunek 2 Liczba mieszkańców powiatu tarnogórskiego w latach 2021 - 2023

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Struktura płci w powiecie tarnogórskim jest zgodna z ogólnokrajowymi tendencjami, gdzie obserwuje się przewagę liczebną kobiet nad mężczyznami. Na koniec 2023 roku w powiecie tarnogórskim zamieszkiwało 71 886 kobiet oraz 67 274 mężczyzn, co stanowi różnicę 4 612 osób. Procentowy udział płci w populacji powiatu wynosił odpowiednio 48,3% dla mężczyzn i 51,7% dla kobiet. Taki rozkład demograficzny jest charakterystyczny dla wielu regionów w Polsce, gdzie dłuższa średnia długość życia kobiet oraz inne czynniki socjodemograficzne wpływają na dysproporcję w strukturze płci.

Rysunek 3 Rozkład płci mieszkańców powiatu tarnogórskiego

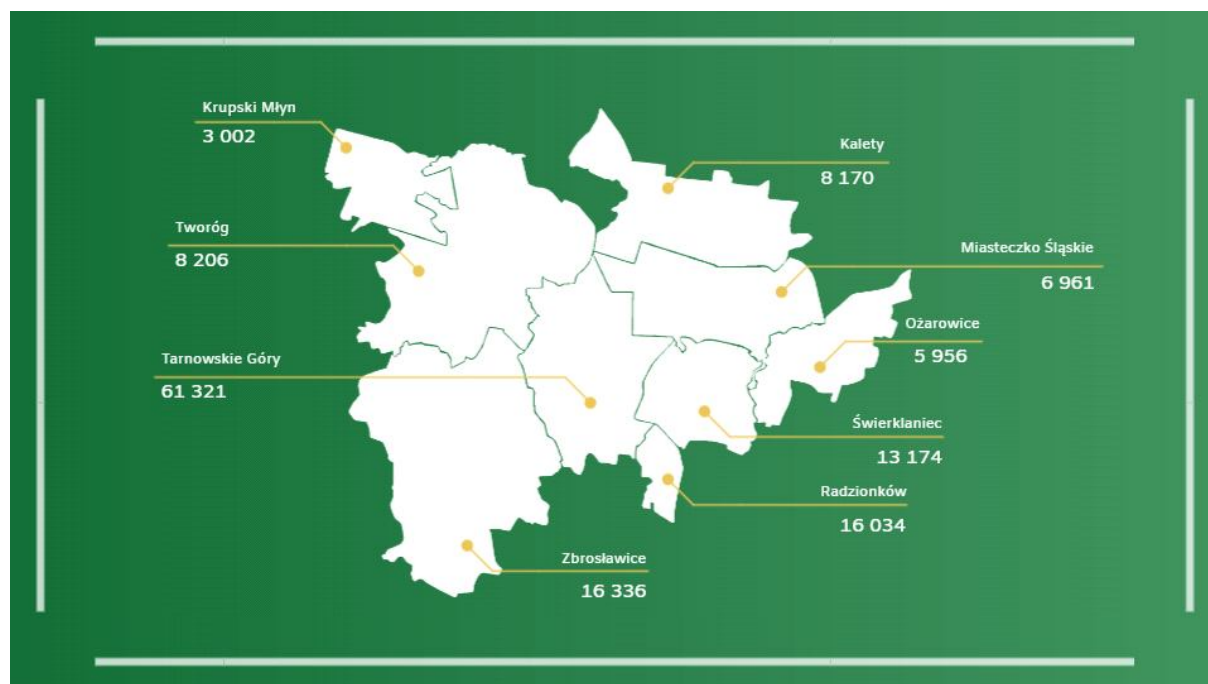

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Powiat tarnogórski na koniec 2023 roku liczył 139 160 mieszkańców i składał się z 9 gmin. Największą gminą pod względem liczby ludności jest miasto Tarnowskie Góry, które zamieszkiwało 61 321 osób, co czyni je najważniejszym ośrodkiem miejskim i społecznym w regionie. Tarnowskie Góry pełnią kluczową rolę społeczno-gospodarczą, będąc centrum życia publicznego i ekonomicznego powiatu. Wśród innych gmin wyróżniają się Zbrostawice z populacją wynoszącą 16 336 mieszkańców oraz Radzionków, w którym mieszkały w 2023 roku 16 034 mieszkańców. Te gminy również odgrywają istotną rolę w strukturze demograficznej i gospodarczej powiatu.

Rysunek 4 Liczba mieszkańców w gminach powiatu tarnogórskiego na koniec 2023 roku

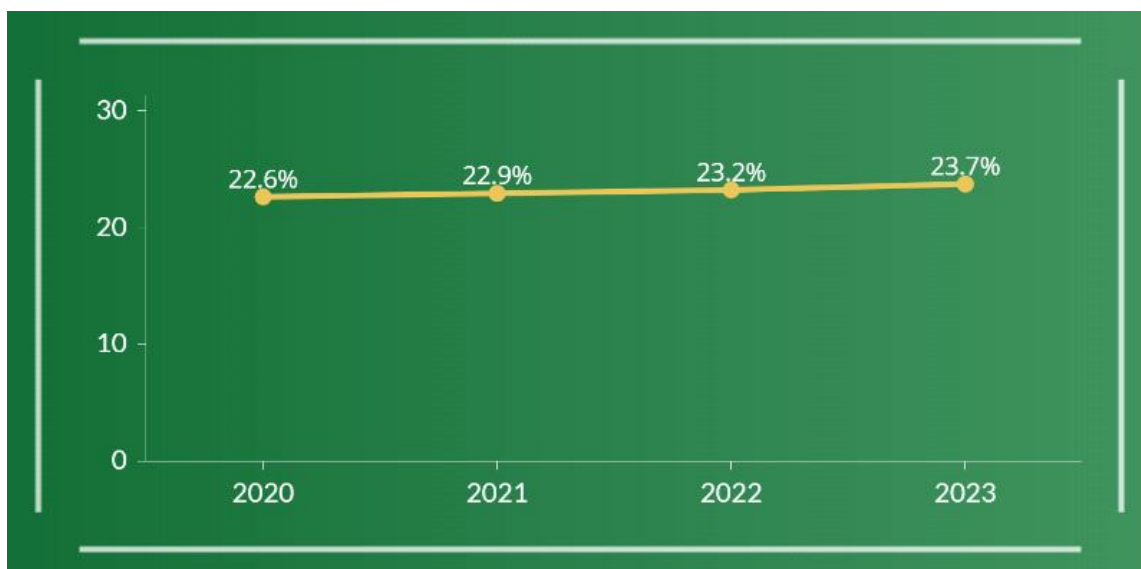

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Populację mieszkańców powiatu tarnogórskiego można podzielić na trzy kluczowe kategorie: przedprodukcyjną, produkcyjną i poprodukcyjną, która stanowi kluczowe znaczenie dla planowania polityki społeczno-ekonomicznej regionu oraz zarządzania zasobami.

1. Wiek przedprodukcyjny obejmuje 25 351 osób, co stanowi około 18,2% całkowitej populacji. Grupa ta składa się z osób, które jeszcze nie weszły w wiek aktywności zawodowej, a zatem wymagają inwestycji w edukację i rozwój kapitału ludzkiego.
2. Wiek produkcyjny, który obejmuje 80 878 osób, stanowi największy segment populacji, wynoszący około 58,1% ogółu mieszkańców. Jest to grupa odpowiedzialna za główną aktywność zawodową i ekonomiczną, mająca kluczowy wpływ na lokalny rynek pracy oraz gospodarkę.
3. Wiek poprodukcyjny obejmuje 32 931 osób, co stanowi około 23,7% populacji. To znacząca grupa osób, które przeszły w fazę życia po zakończeniu aktywności zawodowej, co sugeruje zwiększone potrzeby w zakresie usług socjalnych, ochrony zdrowia i opieki nad osobami starszymi.

Rysunek 5 Odsetek liczby mieszkańców powiatu tarnogórskiego powyżej 65 lat w latach 2020 - 2023

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Oprócz rosnącego odsetka osób starszych, powiat tarnogórski doświadcza także spadku liczby urodzeń, co jest kolejnym wyzwaniem demograficznym. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w ciągu ostatnich trzech lat liczba urodzeń w powiecie systematycznie malała: a w 2021 roku urodziło się 1084, w 2022 roku 994, w 2023 roku 803 dzieci. Tendencja ta wpisuje się w ogólnopolski trend spadku przyrostu naturalnego.

Rysunek 6 Liczba urodzeń w powiecie tarnogórskim w latach 2021 - 2023

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

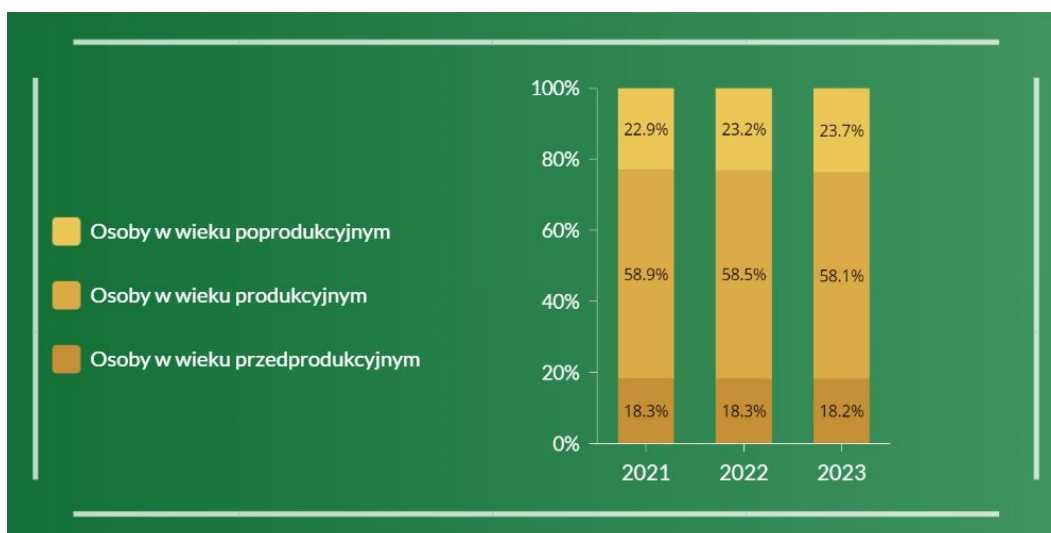
W latach 2021–2023 struktura demograficzna powiatu pozostawała względnie stabilna pod względem ogólnej liczby ludności, jednak wykazywała istotne zmiany w poszczególnych grupach wiekowych. Ogólna liczba mieszkańców w 2023 roku wyniosła 139 160 osób, co oznacza niewielki spadek, bo o 61 osób w porównaniu z 2022 rokiem, kiedy populacja liczyła 139 221 osób. W 2021 roku liczba ta była zbliżona do obecnej, wynosząc 139 161 osób.

W grupie osób w wieku przedprodukcyjnym, zaobserwowano stopniowy spadek. W 2023 roku liczba osób w tej kategorii wyniosła 25 351, co oznacza zmniejszenie o 161 osób w porównaniu do 2022 roku (25 512 osób). W 2021 roku liczba ta była nieco wyższa i wynosiła 25 437 osób.

W przypadku osób w wieku produkcyjnym, stanowiących główną siłę roboczą, również zaobserwowano spadek. W 2023 roku liczba ta wyniosła 80 878 osób, co oznacza zmniejszenie o 534 osoby w porównaniu do 2022 roku, kiedy to w tej grupie znajdowało się 81 412 osób. Jeszcze większa różnica wystąpiła w stosunku do 2021 roku, kiedy to populacja osób w wieku produkcyjnym wynosiła 81 917 osób, co oznacza spadek o 1 039 osób na przestrzeni dwóch lat.

Z kolei liczba osób w wieku poprodukcyjnym, obejmujących emerytów i osoby w wieku emerytalnym, systematycznie rośnie. W 2023 roku grupa ta liczyła 32 931 osób, co oznacza wzrost o 634 osoby w porównaniu do 2022 roku, kiedy to liczba ta wynosiła 32 297 osób. W porównaniu do 2021 roku, gdy w tej kategorii znajdowało się 31 807 osób, przyrost wyniósł, aż 1 124 osoby. Wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym jest wyraźnym sygnałem procesu starzenia się społeczeństwa, co może mieć znaczące konsekwencje dla polityki społecznej i zdrowotnej.

Rysunek 7 Odsetek liczby mieszkańców powiatu tarnogórskiego według ekonomicznych grup wieku w latach 2020 - 2022

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

1.3 Aktywność obywatelska mieszkańców powiatu tarnogórskiego

Aktywne uczestnictwo obywateli w procesach politycznych, zarówno na szczeblu lokalnym, jak i ogólnokrajowym, odgrywa istotną rolę w kształtowaniu rozwoju społeczno-ekonomicznego. W kwietniu 2024 roku mieszkańcy kraju mieli szansę wyrazić swoje preferencje polityczne podczas wyborów samorządowych.

Zróżnicowana frekwencja wyborcza została odnotowana w różnych regionach, przy czym w gminie Tarnowskie Góry osiągnęła 49,1%, co było nieco niższym wynikiem niż w powiecie, gdzie 50,3% obywateli wzięło udział w głosowaniu. Te wartości wskazują na względnie wysokie zainteresowanie mieszkańców procesem wyborczym, szczególnie w porównaniu do średniej województwa śląskiego, która wyniosła 48,7%. W rezultacie, mieszkańcy Tarnowskich Gór i powiatu wykazali większe zaangażowanie wyborcze niż średnia dla regionu.

Powyższe dane mają przełożenie również na frekwencję w przypadku wyborów do rady powiatu, gdzie w 2024 roku odnotowano istotny wzrost frekwencji wyborczej. Łącznie oddano 52 622 głosy, co stanowi znaczący przyrost w porównaniu z wyborami w 2018 roku, kiedy to liczba oddanych głosów wyniosła 46 443. Różnica 6 179 głosów wskazuje na wzrastające zaangażowanie obywateli w procesy demokratyczne na poziomie lokalnym.

Można zaobserwować nie tylko wzrost frekwencji wyborczej, ale również zmianę w liczbie startujących komitetów. W 2024 roku udział w wyborach wzięło 6 komitetów wyborczych, co stanowi spadek w porównaniu z 2018 rokiem, kiedy to zarejestrowano aż 8 komitetów.

Rysunek 8 Frekwencja w wyborach samorządowych oraz Parlamentu Europejskiego w 2024 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKW 2024

W roku 2024 odbyły się również wybory do Parlamentu Europejskiego i porównując ze sobą lata 2019 i 2024, można zaobserwować spadek liczby oddanych głosów. W 2019 roku w wyborach wzięło udział 49 808 osób, natomiast w 2024 roku liczba głosów wyniosła 44 216. Oznacza to, że frekwencja wyborcza zmniejszyła się o 5 592 oddane głosy w porównaniu do poprzednich wyborów.

Jednym z mierników aktywności społeczności lokalnej jest ich udział w budżetach obywatelskich. W powiecie tarnobrzegim 20 maja 2024 roku ruszyła IX edycja budżetu obywatelskiego, mająca na celu zaplanowanie inwestycji na rok 2025. Zarząd Powiatu zdecydował, podobnie jak

w poprzednich edycjach, przeznaczyć na ten cel kwotę 600 tysięcy złotych, rozdzielając ją na poszczególne gminy zgodnie z ich liczbą mieszkańców.

Na gminy Miasteczko Śląskie, Kalety, Ożarówce, Tworóg i Krupski Młyn przypadło 270 tysięcy złotych, natomiast 330 tysięcy złotych rozdysponowano pomiędzy Tarnowskie Góry, Radzionków, Świerklaniec i Zbrosławice. Mieszkańcy będą mogli zgłaszać swoje propozycje projektów od 1 do 30 czerwca 2024 roku, korzystając z papierowych formularzy lub systemu online. Głosowanie na zweryfikowane projekty odbędzie się w okresie od 30 września do 14 października 2024 roku.

Warto odnotować, że zainteresowanie udziałem w budżecie obywatelskim stale wzrasta. Podczas VIII edycji mieszkańcy oddali 10 105 głosów, z czego 9 727 zostało uznanych za ważne. Co istotne, liczba głosujących wzrosła o 4 094 osoby w stosunku do poprzedniego roku, co pokazuje, że coraz więcej obywateli jest świadomych możliwości współdecydowania o lokalnych inwestycjach i chętnie angażuje się w procesy demokratyczne.

1.4 Edukacja w powiecie tarnogórskim

W obszarze administracyjnym powiatu tarnogórskiego w procesie edukacji uczestniczy blisko 25 tysięcy uczniów i dzieci, reprezentujących różne etapy rozwoju edukacyjnego, począwszy od przedszkoli, po placówki ponadpodstawowe.

Spośród tej liczby, 5 598 stanowią dzieci korzystające z oferty 69 przedszkoli (2023), 682 dzieci korzysta z 14 żłobków (2022), a 82 dzieci z oferty 3 klubów dziecięcych (2022). Pozostałe osoby uczęszczają do ośrodków wyższych stopniem.

W 2023 roku w powiecie tarnogórskim występowały 53 szkoły podstawowe i 7 szkół podstawowo-specjalnych, w których kształciło się odpowiednio 11 173 i 359 osób.

W 2022 roku wśród szkół ponadpodstawowych (bez policealnych) uczyło się 7 475 osób w 36 placówkach. Wśród uwzględnionych typów obiektów wymienić można branżowe szkoły I stopnia – 13 placówek i 891 uczniów, licea ogólnokształcące – 10 obiektów i 2536 uczniów, technika i ogólnokształcące szkoły artystyczne – 13 szkół i 4048 uczniów. Występowały również 4 szkoły policealne, w których kształciło się 446 osób¹.

Wyniki egzaminów maturalnych w 2024 roku ukazują kontynuację trendu wzrostowego w kontekście zarówno uzyskanych średnich wyników jak i samej zdawalności egzaminów dojrzałości. W efekcie wdrożenia reformy edukacyjnej z 2017 roku, która wprowadziła istotne zmiany w strukturze systemu edukacyjnego.

Rok 2023 był ostatnim rokiem, w którym matura była przeprowadzana w formule z 2015 roku. W przypadku matury realizowanej w formie z 2023 roku, w 2024 roku zdawalność ogólna wyniosła 87,84%², co oznacza, że blisko 9 na 10 uczestników egzaminu uzyskało pozytywny wynik egzaminu dojrzałości. Warto zaznaczyć, że w 2023 roku zdawalność wynosiła 90,69%. Wyniki matur w 2024 roku w powiecie tarnogórskim były wyższe o kilka punktów procentowych w porównaniu do całego województwa śląskiego (84,4%)³ jak i Polski (84,1%)⁴.

---

¹ <https://svs.stat.gov.pl/336/34/27>

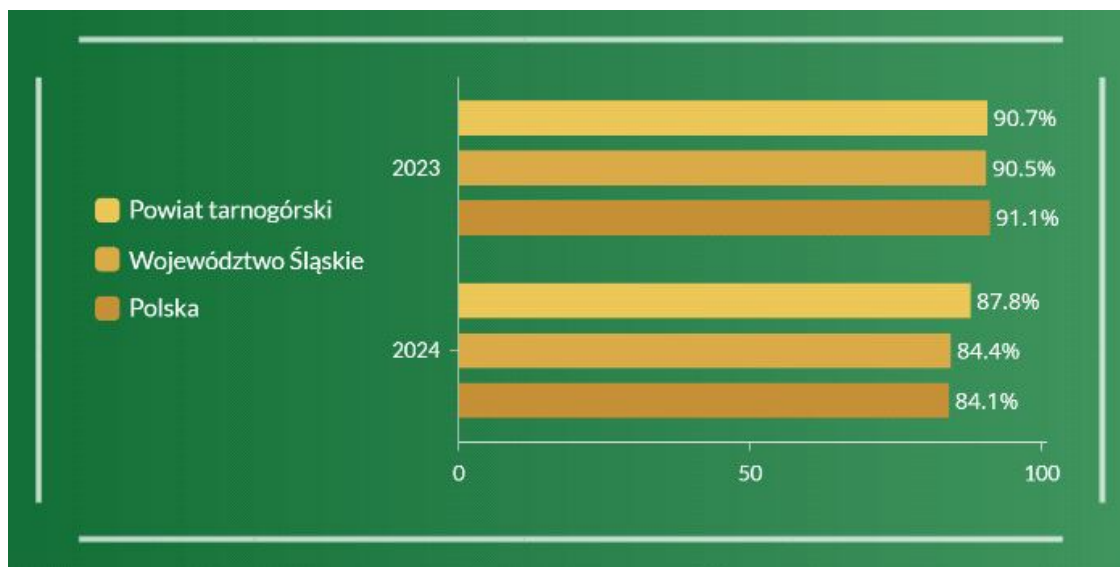
² <https://oke.jaworzno.pl/www3/2020/03/19/wyniki-egzamin-maturalny/>

³ <https://oke.jaworzno.pl/www3/wp-content/uploads/wyniki/EM/2024/20240709-Wstepne-informacje-EM24-OKE.pdf>

⁴ https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_MATURALNY_OD_2023/Informacje_o_wynikach/2024/20240709%20Wst%C4%99pne%20informacje%20EM24.pdf

Rysunek 9 Porównanie wyników egzaminów maturalnych powiatu

Źródło: opracowanie własne

Wśród uczniów szkół zawodowych w powiecie tarnobrzegim można dostrzec niewielkie zmiany popularności wśród najczęściej wybieranych przez nich kierunków kształcenia. W roku szkolnym 2023/2024 wśród wszystkich klas na danym kierunku, najpopularniejszymi były kolejno:

- technik analityk, który wybrało 335 uczniów,
- technik budownictwa, który wybrało 289 uczniów,
- technik informatyk, który wybrało 287 uczniów.

W poprzedzającym obecny rok szkolny, czyli w roku 2022/2023, najpopularniejszymi kierunkami wśród wszystkich klas były z kolei:

- technik informatyk, który wybrało 299 uczniów,
- technik analityk, który wybrało 273 uczniów,
- technik budownictwa, który wybrało 251 uczniów.

Warto podkreślić fakt, iż z roku na rok rośnie liczba uczniów szkół zawodowych w powiecie tarnobrzegim, co wskazuje na rosnącą popularność w procesie kształcenia zawodowego:

- w 2019 kształciło się 735 uczniów w 13 placówkach,
- w 2020 kształciło się 787 uczniów w 13 placówkach,
- w 2021 kształciło się 798 uczniów w 12 placówkach,
- w 2022 kształciło się 891 uczniów w 13 placówkach.

Tabela 1 Najpopularniejsze kierunki kształcenia w powiecie tarnogórskim

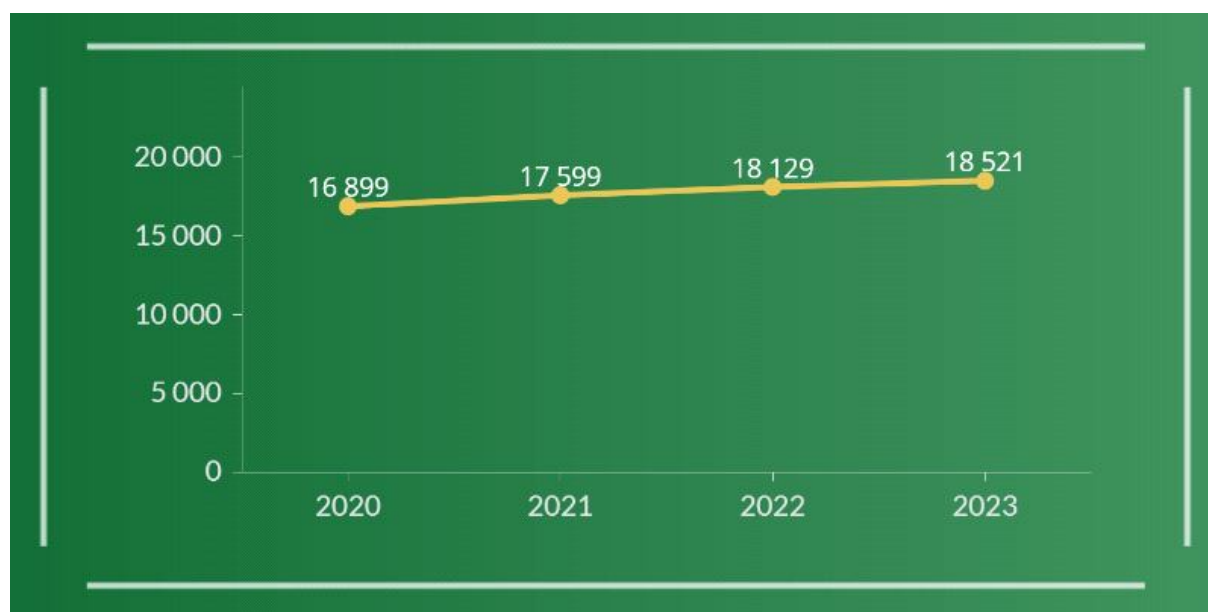
Kierunek	2022/2023		2023/2024	
	Pozycja	Liczba uczniów	Pozycja	Liczba uczniów
Technik analityk	2	273	1	335
Technik budownictwa	3	251	2	289
Technik informatyk	1	299	3	287
Technik weterynarii	8	215	4	286
Technik żywienia i usług gastronomicznych	4	245	5	259
Technik leśnik	7	215	6	247
Technik grafiki i poligrafii cyfrowej	5	227	7	238
Przygotowanie do kształcenia zawodowego	6	221	8	232
Technik hotelarstwa	9	206	9	215
Technik reklamy	10	169	10	211
Plastyk	13	157	11	181
Technik eksploatacji portów i terminali	17	133	12	169
Technik ortopeda	19	125	13	163
Technik fotografii i multimediiów	11	165	14	162
Technik ekonomista	12	161	15	160
Technik elektryk	18	128	16	149
Kucharz	14	153	17	148
Technik mechatronik	15	150	18	148
Technik spedytor	16	149	19	147
Technik pojazdów samochodowych	20	125	20	147

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

1.5 Rynek pracy w powiecie tarnogórskim

W powiecie tarnogórskim z roku na rok wzrasta liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. W samym 2023 roku przybyły 392 nowe firmy, co dało łączną liczbę 18 521 podmiotów, chociaż wcześniej roczny wzrost oscylował wokół 500. Porównując tę liczbę do ogólnej liczby firm w województwie śląskim, która wyniosła 533 194, udział firm z powiatu tarnogórskiego stanowił 3,47%

Rysunek 10 Podmioty gospodarcze w powiecie tarnogórskim w latach 2020-2023

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Analizując dane dotyczące struktury podmiotów gospodarczych w powiecie tarnogórskim za lata 2022 i 2023, można zauważyć, że w 2023 roku liczba podmiotów w sektorze publicznym wyniosła 239, co stanowi wzrost o zaledwie 1 jednostkę w porównaniu do 2022 roku. Warto zaznaczyć, że największą grupą w tym sektorze były państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, których liczba pozostała na poziomie 217. Jediną kategorią, która odnotowała wzrost, były publiczne spółki handlowe, których liczba wzrosła z 19 do 20. W sektorze prywatnym w 2023 roku

zarejestrowano 15 887 podmiotów, co oznacza wzrost o 382 w porównaniu do roku 2022, kiedy to liczba ta wynosiła 15 505. Największy przyrost nastąpił w kategorii osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą – liczba tych podmiotów wzrosła o 276, z 13 462 w 2022 roku do 13 738 w 2023 roku. Z kolei spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego zanotowały niewielki spadek, z 111 do 110 jednostek. Ponadto, liczba fundacji wzrosła o 8, osiągając 55 podmiotów, a po raz pierwszy zarejestrowano 2 fundacje rodzinne.

Tabela 2 Podział podmiotów gospodarczych w powiecie tarnogórskim według sektorów

Sektor	Sektor własnościowy	2022	2023	Zmiana
Publiczne	Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	217	217	0
Publiczne	Przedsiębiorstwa państwowe	1	1	0
Publiczne	Spółki handlowe	19	20	1
Publiczne	Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	1	1	0
SUMA		238	239	1
Prywatne	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	13 462	13 738	276
Prywatne	Spółki handlowe	1 456	1 522	66
Prywatne	Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	111	110	-1
Prywatne	Spółdzielnie	19	19	0
Prywatne	Fundacje	47	55	8
Prywatne	Fundacje rodzinne	-	2	2
Prywatne	Stowarzyszenia i organizacje społeczne	410	441	31
SUMA		15 505	15 887	382

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Najwięcej podmiotów gospodarczych w powiecie tarnogórskim według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) w 2023 roku działało w obszarze handlu hurtowego i detalicznego oraz napraw pojazdów samochodowych i motocykli – łącznie było to 4 065 firm, co stanowiło 21,9% wszystkich podmiotów w regionie. Mimo że handel pozostaje dominującym sektorem, liczba podmiotów w tej kategorii spadła o 23 w porównaniu do 2022 roku. Drugą co do wielkości kategorią była sekcja F, czyli budownictwo, z 2 514 zarejestrowanymi podmiotami, co stanowiło 13,6% wszystkich firm w powiecie. Warto zauważyć, że liczba firm w budownictwie wzrosła o 60 w stosunku do poprzedniego roku.

Sekcja M, obejmująca działalność profesjonalną, naukową i techniczną, również zajmuje istotne miejsce w strukturze gospodarczej powiatu, z 1 929 zarejestrowanymi podmiotami, co stanowi 10,4% ogółu. Wzrost liczby firm w tej kategorii wyniósł 68 w porównaniu do 2022 roku, co wskazuje na rosnące znaczenie tego sektora.

Inne istotne zmiany zaszły w sektorze opieki zdrowotnej i pomocy społecznej (sekcja Q), gdzie liczba podmiotów wzrosła o 73, osiągając 1 198 jednostek, co stanowiło 6,5% wszystkich podmiotów gospodarczych w powiecie. Warto również wspomnieć o transporcie i gospodarce magazynowej (sekcja H), gdzie liczba firm wzrosła o 37, do 1 099, co stanowiło 5,9% całości.

Ogólnie rzecz biorąc, liczba podmiotów gospodarczych w powiecie tarnogórskim w 2023 roku wyniosła 18 521, co oznacza wzrost o 392 podmioty w porównaniu do 2022 roku. Strukturę gospodarczą regionu charakteryzuje znaczna różnorodność, obejmująca zarówno sektory handlowe, budowlane, jak i działalność profesjonalną oraz opiekę zdrowotną.

Tabela 3 Podział podmiotów gospodarczych w powiecie tarnogórskim według sekcji PKD

Sekcja	Obszar działalności	2022	Udział względem powiatu	2023	Udział względem powiatu	Zmiana
A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	227	1,30%	228	1,20%	1
B	Górnictwo i wydobywanie	19	0,10%	21	0,10%	2
C	Przetwórstwo przemysłowe	1 744	9,60%	1 753	9,50%	9
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	16	0,10%	18	0,10%	2
E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	66	0,40%	67	0,40%	1
F	Budownictwo	2 454	13,50%	2 514	13,60%	60
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	4 088	22,50%	4 065	21,90%	-23
H	Transport i gospodarka magazynowa	1 062	5,90%	1 099	5,90%	37
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	508	2,80%	508	2,70%	0
J	Informacja i komunikacja	759	4,20%	806	4,40%	47
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	448	2,50%	461	2,50%	13
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	783	4,30%	802	4,30%	19
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1 861	10,30%	1 929	10,40%	68
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	587	3,20%	620	3,30%	33
O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	68	0,40%	67	0,40%	-1
P	Edukacja	672	3,70%	685	3,70%	13
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1 125	6,20%	1 198	6,50%	73
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	354	2,00%	355	1,90%	1
S i T	Pozostała działalność usługowa i Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	1 206	6,70%	1 240	6,70%	34
	Ogółem	18 129		18 521		392

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Analizując dane dotyczące działających firm według liczby zatrudnionych w latach 2022 i 2023, największy wzrost odnotowano w grupie najmniejszych podmiotów gospodarczych tj. zatrudniających od 0 do 9

pracowników. W 2023 roku liczba mikroprzedsiębiorstw wyniosła 17806, co oznacza wzrost o 404 firm w porównaniu do 2022 roku. Natomiast w grupie firm zatrudniających od 10 do 49 pracowników ich liczebność zmniejszyła się o 13 (z 615 do 602 w ubiegłym roku). Wzrost odnotowano również wśród firm zatrudniających od 250 do 999 pracowników, gdzie liczba takich przedsiębiorstw wzrosła z 16 w 2022 roku do 17 w 2023 roku. W grupie podmiotów zatrudniających od 50 do 249 oraz powyżej 1000 pracowników nie odnotowano zmian w ich liczebności.

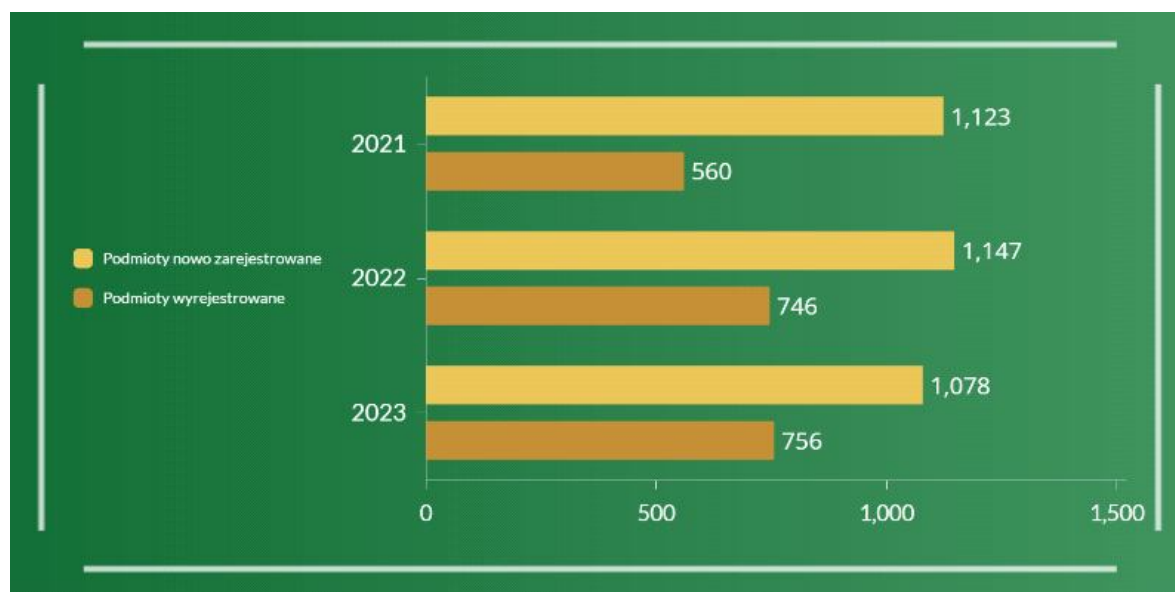
Tabela 4 Podział przedsiębiorstw ze względu na liczbę zatrudnionych pracowników

Liczba zatrudnionych pracowników /rok	2022	2023	Zmiana
ogółem	18 129	18 521	392
0 - 9	17 402	17 806	404
10 - 49	615	602	-13
50 - 249	95	95	0
250 - 999	16	17	1
1000 i więcej	1	1	0

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

W 2023 roku nastąpił lekki spadek liczby nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w powiecie tarnogórskim do 1 078, co oznacza zmniejszenie o 69 firm w porównaniu do poprzedniego roku. Z drugiej strony, liczba wyrejestrowanych podmiotów nieznacznie wzrosła do 756, co oznacza przyrost o 10 firm w stosunku do roku 2022. W analizowanym okresie liczba nowo zarejestrowanych firm była wyższa niż liczba wyrejestrowanych, jednak różnica ta zmniejszała się z roku na rok. Wskazuje to na malejącą dynamikę wzrostu liczby podmiotów gospodarczych w powiecie, przy jednoczesnym wzroście liczby firm, które kończą swoją działalność.

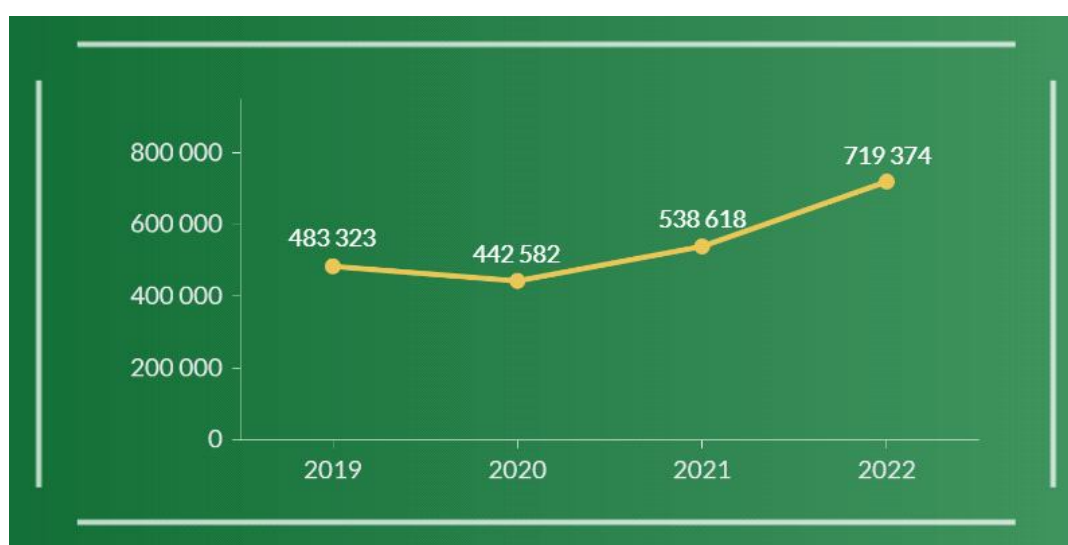
Rysunek 11 Liczba podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych w latach 2021 - 2023

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Analizując nakłady inwestycyjne w powiecie tarnogórskim w latach 2019-2022, można dostrzec pozytywny zwrot sytuacji. Po dwóch latach spadków, trend odwrócił się w roku 2021, gdzie wysokość nakładów wzrosła o kwotę ponad 96 milionów złotych, a w 2022 ich wartość wzrosła o aż 180 mln zł. Ten wzrost stanowi pierwsze zauważalne ożywienie od dwóch lat.

Rysunek 12 Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw w powiecie tarnogórskim w latach 2019 - 2022 (tys. zł)

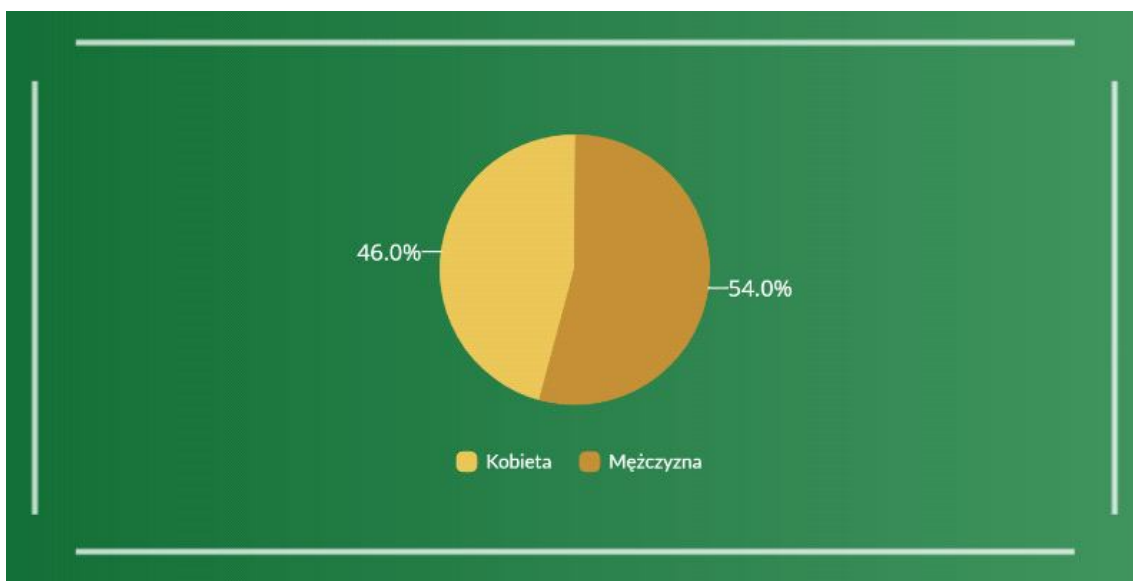

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

W powiecie tarnogórskim w 2023 roku zarejestrowano 53 936 osób aktywnych zawodowo. Spośród nich 28 916 to mężczyźni, co oznacza, że stanowią oni około 54% wszystkich zatrudnionych. Kobiety, których liczba wyniosła 25 020, reprezentują około 46% całkowitej kadry pracowniczej w tym regionie.

Rysunek 13 Osoby pracujące ze względu na płeć w 2023 roku

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Tarnowskie Góry, z liczbą 23876 pracujących mieszkańców, pozostają kluczowym ośrodkiem stanowiącym 44,27% całkowitego zatrudnienia w regionie. Zbrosławice zajmują drugą pozycję z ilością 6475 pracujących (12% ogółu). Podobny odsetek kształtował się w gminie Radzionków tj. 11,59% (6253 zatrudnionych). W pozostałych gminach takich jak Świerklaniec, Tworóg i Kalety, ilość pracujących była odpowiednio mniejsza i kształtowała się na poziomie 5217 w Świerklańcu, 3011 w Tworogu i 2868 w gminie Kalety.

Tabela 5 Osoby pracujące w powiecie tarnogórskim w 2023 roku

Gmina	Liczba pracujących	% udział
Tarnowskie Góry	23876	44%
Zbroslawice	6475	12%
Radzionków	6253	12%
Świerklaniec	5217	10%
Tworóg	3011	6%
Kalety	2868	5%
Miasteczko Śląskie	2634	5%
Ożarowice	2524	5%
Krupski Młyn	1078	2%
Ogółem	53936	100%

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

W lutym 2024 roku w powiecie tarnogórskim największe zatrudnienie odnotowano w sektorze przetwórstwa przemysłowego (sekcja C), gdzie pracuje 10 542 osób, co czyni go najważniejszym obszarem działalności gospodarczej pod względem liczby pracowników. Handel oraz naprawa pojazdów samochodowych (sekcja G) zajmują drugie miejsce z 8 641 zatrudnionymi, co podkreśla ich istotną rolę w lokalnej ekonomii i fakt, że skupiają największą liczbę przedsiębiorstw w powiecie. Na trzecim miejscu znalazła się edukacja (sekcja P) z liczbą 5 059 pracowników, co wskazuje na znaczący udział tego sektora w zatrudnieniu mieszkańców.

Z drugiej strony, sektor wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (sekcja D) wyróżnia się najmniejszym udziałem w rynku pracy z zaledwie 414 pracującymi osobami.

**Tabela 6 Struktura osób pracujących w powiecie tarnogórskim
według sekcji PKD w lutym 2024 roku**

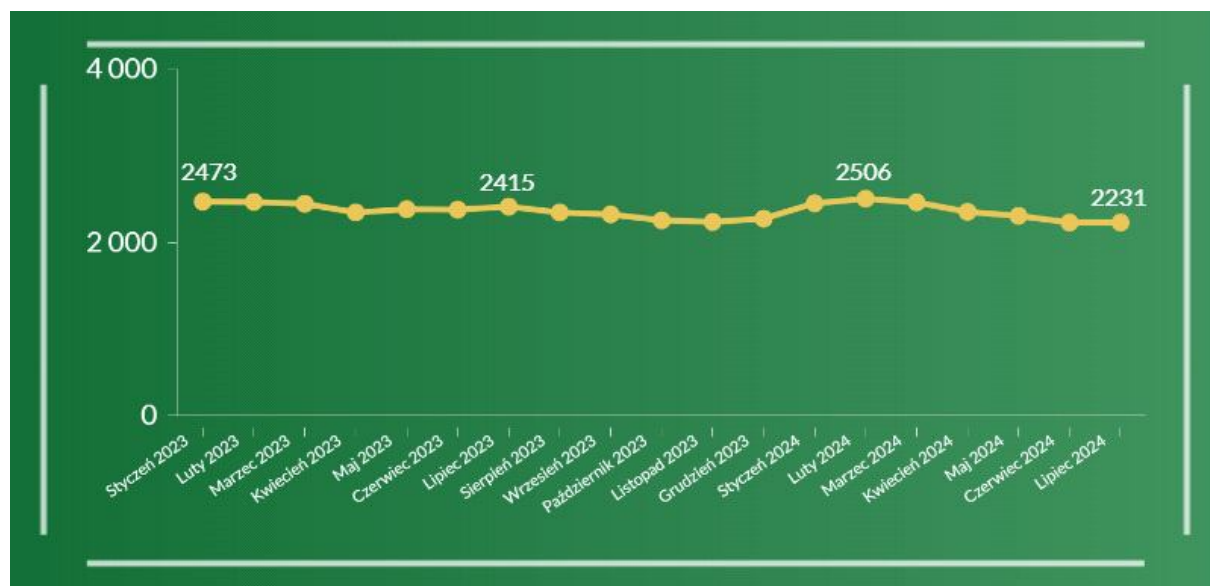
Sekcja	Obszar działalności	Liczba pracujących
A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	989
B	Górnictwo i wydobywanie	879
C	Przetwórstwo przemysłowe	10542
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	414
E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	832
F	Budownictwo	3634
G	Handel; naprawa pojazdów samochodowych	8641
H	Transport i gospodarka magazynowa	3927
I	Zakwaterowanie i gastronomia	926
J	Informacja i komunikacja	1760
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	884
L	Obsługa rynku nieruchomości	789
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3154
N	Administrowanie i działalność wspierająca	1520
O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3491
P	Edukacja	5059
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	4148
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	693
S	Pozostała działalność usługowa	1305

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

W okresie od stycznia 2023 do lipca 2024 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy wykazywała zmienne tendencje. Z początkiem 2023 roku liczba bezrobotnych nieznacznie spadała, i w marcu osiągnęła poziom 2 447 osób. Następnie, od kwietnia do lipca ubiegłego roku, odnotowano niewielkie wzrosty, po czym liczba bezrobotnych kontynuowała spadek, osiągając w listopadzie 2 238 osób. Od stycznia 2024 roku nastąpił wyraźny wzrost, który osiągnął szczyt w lutym z liczbą 2 506 osób.

W kolejnych miesiącach liczba bezrobotnych ponownie spadła, osiągając w lipcu 2024 roku poziom 2 231 osób, co było najniższą wartością w całym analizowanym okresie. Porównując lipiec 2024 z lipcem 2023, liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 184 osoby.

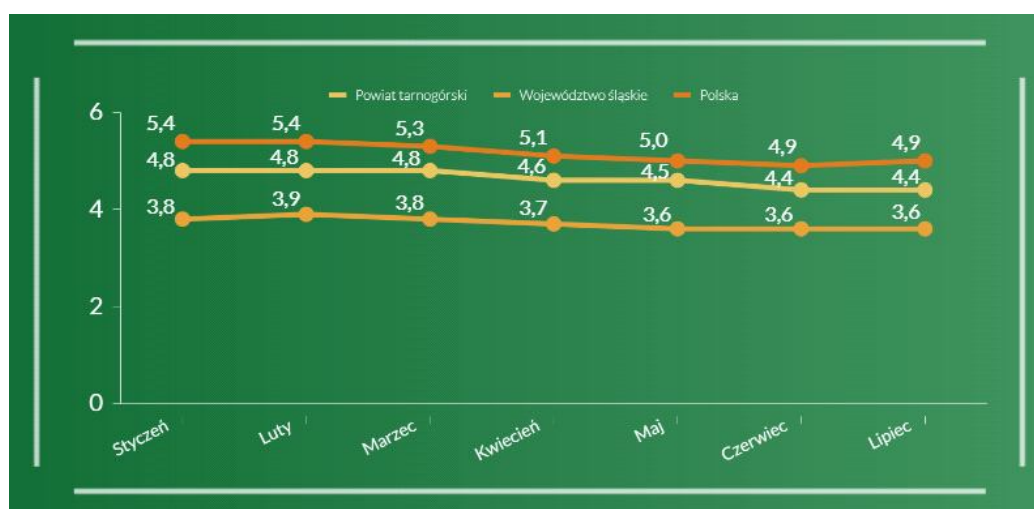
Rysunek 14 Bezrobotni w powiecie tarnogórskim w ujęciu miesięcznym od stycznia 2023 roku do lipca 2024 roku

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Jak można zauważyć na rys. 15, na przestrzeni od stycznia do lipca 2024 roku powiat tarnogórski notował niższą stopę bezrobocia rejestrowanego względem całej Polski, jednakże wyższą względem województwa śląskiego. W lipcu 2024 wynosiła odpowiednio 5% w Polsce, 3,6% w województwie śląskim oraz 4,4% w powiecie tarnogórskim.

Rysunek 15 Stopa bezrobocia w ujęciu miesięcznym w 2023 roku

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Analizując strukturę oraz terytorialne rozmieszczenie bezrobocia w powiecie można zauważyć, że największy odsetek osób bez pracy zamieszkuje gminę Tarnowskie Góry (odpowiednio 49% ogółu bezrobotnych, z czego połowa to kobiety). Radzionków i Zbrośławice zajmują drugie miejsce z 9% udziałem, przy czym w Radzionkowie kobiety stanowią 54% a w Zbrośławicach 57% zarejestrowanych. W Miasteczku Śląskim, w którym bezrobocie stanowi 6% ogółu bezrobotnych w powiecie, udział kobiet jest najwyższy i sięga aż 61%

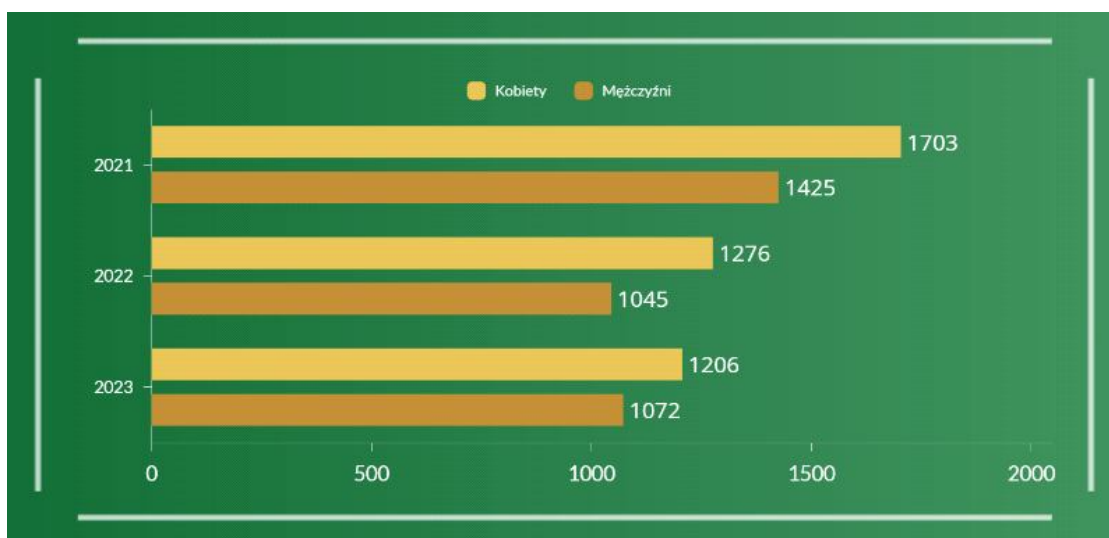
Tabela 7 Udział bezrobotnych w gminach względem ogólnej liczby bezrobotnych w powiecie (stan na 31 lipca 2024 roku)

Gmina/Miasto	Bezrobotni	W tym kobiety
Tarnowskie Góry	49%	50%
Radzionków	9%	54%
Zbrośławice	9%	57%
Świerklaniec	8%	53%
Kalety	7%	57%
Miasteczko Śląskie	6%	61%
Tworóg	6%	51%
Ożarówice	4%	50%
Krupski Młyn	2%	46%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Tarnowskich Górach

Analizując strukturę bezrobotnych w powiecie tarnogórskim ze względu na płeć, można zauważyć, że przez trzy lata utrzymywał się stabilny podział między kobietami a mężczyznami, a kobiety regularnie przewyższały liczbę bezrobotnych mężczyzn. W 2021 roku liczba bezrobotnych mężczyzn wyniosła 1 425, a kobiet 1 703. W 2022 roku liczba bezrobotnych mężczyzn spadła do 1 045, a kobiet do 1 276, co wskazuje na spadek w obu grupach, ale różnica między płciami pozostaje wyraźna. W 2023 roku liczba bezrobotnych mężczyzn wzrosła do 1 072, a liczba kobiet spadła do 1 204. W dalszym ciągu kobiety napotykają większe trudności w znalezieniu zatrudnienia niż mężczyźni.

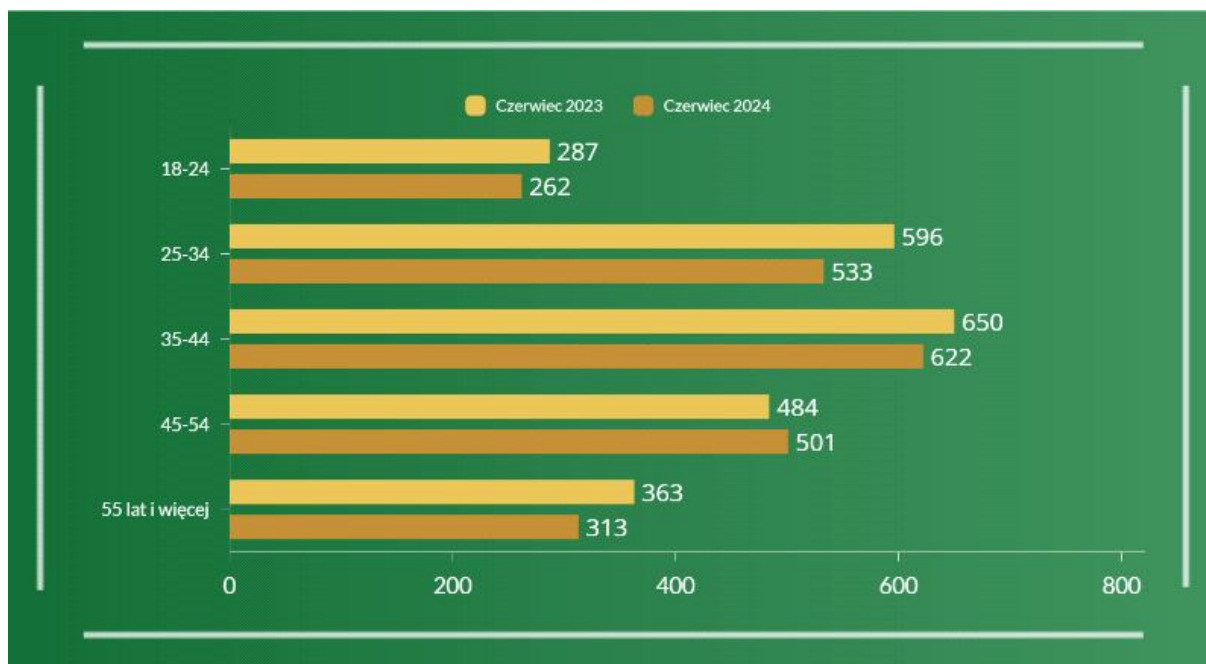
Rysunek 16 Bezrobotni ze względu na płeć w latach 2021 - 2023

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Porównując dane dotyczące grup wiekowych osób bezrobotnych można zauważyć spadek liczby bezrobotnych w młodszych grupach wiekowych oraz wśród osób starszych, jedynie w przedziale wiekowym od 45 do 54 lat zanotowano wzrost. W przedziale 18-24 lata liczba bezrobotnych zmniejszyła się z 287 do 262. W grupie wiekowej 25-34 lata odnotowano spadek z 596 do 533. W przedziale 35-44 lata liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się z 650 do 622. Natomiast w grupie 45-54 lata nastąpił wzrost liczby bezrobotnych z 484 do 501. Wśród osób w wieku 55 lat i więcej zaobserwowano znaczny spadek z 363 do 313.

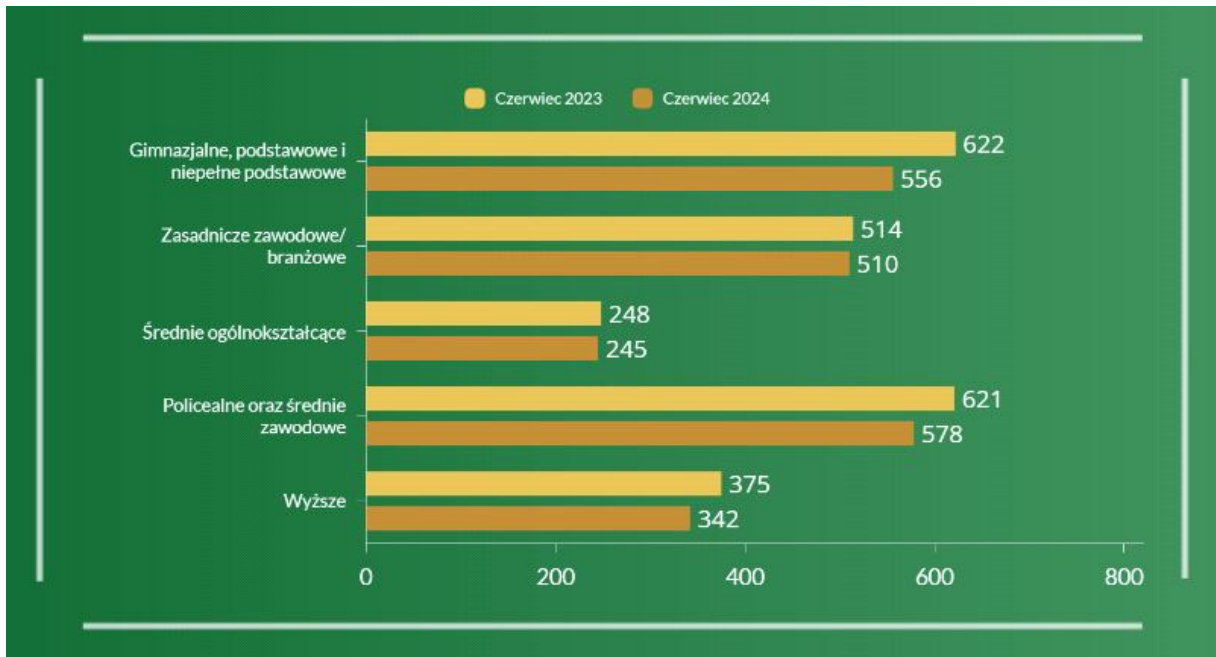
Rysunek 17 Bezrobotni zarejestrowani według grup wiekowych w czerwcu 2023 i 2024 roku

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

W czerwcu 2024 roku w porównaniu do czerwca 2023 roku liczba bezrobotnych według poziomu wykształcenia wykazuje tendencję spadkową we wszystkich kategoriach. Osoby z wykształceniem wyższym zmniejszyły się z 375 do 342. W przypadku osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym liczba bezrobotnych spadła z 621 do 578. W grupie ze średnim ogólnokształcącym liczba bezrobotnych zmniejszyła się nieznacznie, z 248 do 245. W kategorii zasadniczego zawodowego oraz branżowego również zaobserwowano niewielki spadek z 514 do 510. Natomiast wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym liczba bezrobotnych spadła z 622 do 556. Dane sugerują poprawę sytuacji na rynku pracy, ponieważ liczba bezrobotnych zmniejsza się we wszystkich kategoriach wykształcenia, co może być efektem skutecznych działań na rzecz zatrudnienia i wsparcia dla osób poszukujących pracy.

Rysunek 18 Bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia w czerwcu 2023 i 2024 roku

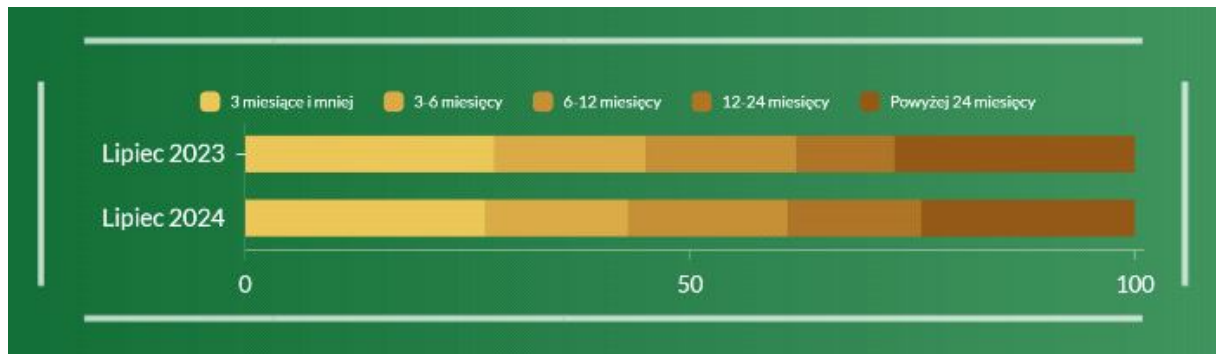

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Dane dotyczące bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w lipcu 2023 i lipcu 2024 roku pokazują, że w krótszych przedziałach czasowych nastąpił spadek liczby bezrobotnych. W przedziale poniżej 1 miesiąca liczba bezrobotnych zmniejszyła się z 12% do 11%, a w grupie 1-3 miesięcy pozostała na tym samym poziomie 16%. Z kolei w przedziale 6-12 miesięcy liczba bezrobotnych wzrosła z 17% do 18%. W przedziale od 12 do 24 miesięcy liczba bezrobotnych wzrosła z 11% do 15%. W grupie osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy liczba bezrobotnych zmniejszyła się z 27% do 24%. Ogólnie można zauważyć trend spadkowy w liczbie bezrobotnych w krótkich przedziałach czasowych oraz wzrost w kategorii 6-12 miesięcy, co może sugerować problemy z długotrwałym bezrobociem i konieczność podjęcia działań w celu wsparcia tej grupy osób.

Rysunek 19 Bezrobotni ze względu na czas pozostawania bez pracy w lipcu 2023 i 2024 roku

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

W 2023 roku w powiecie tarnogórskim zaobserwowano zmiany w liczbie osób poszukujących pracy, które różniły się w zależności od stażu pracy. Liczba osób bez stażu pracy zmniejszyła się z 318 do 298, co oznacza spadek o 20 osób, czyli 6%. Grupa osób z doświadczeniem zawodowym do 1 roku pozostała stabilna, licząc 534 osoby zarówno w 2022, jak i 2023 roku. Wśród osób z 1 do 5 lat doświadczenia liczba bezrobotnych spadła z 546 do 523, co stanowi zmniejszenie o 23 osoby, czyli 4%. Największy wzrost liczby bezrobotnych zanotowano w grupie osób z 5 do 10 lat doświadczenia – liczba ta wzrosła o 17 osób, czyli 5% (z 341 do 358). Podobnie, choć mniej znacząco, wzrosła liczba osób bezrobotnych z 10 do 20 lat stażu pracy – o 2 osoby, czyli 1% (z 321 do 323). W grupie osób z 20 do 30 lat doświadczenia liczba bezrobotnych wzrosła z 171 do 188, co oznacza wzrost o 17 osób, czyli 9%. Znaczny spadek odnotowano w grupie osób z ponad 30-letnim stażem pracy, gdzie liczba bezrobotnych zmniejszyła się z 90 do 52, co stanowi spadek o 38 osób, czyli 42% w porównaniu do 2022 roku.

Tabela 8 Liczba osób bezrobotnych ze względu na staż pracy

Staż pracy	2022	2023	Zmiana względem 2022	Zmiana % względem 2022
bez stażu pracy	318	298	-20	-6%
1 rok i mniej	534	534	0	0%
1 - 5 lat	546	523	-23	-4%
5 - 10 lat	341	358	17	5%
10 - 20 lat	321	323	2	1%
20 - 30 lat	171	188	17	9%
powyżej 30 lat	90	52	-38	-42%

Źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Dane z lipca 2024 roku pokazują, że ogólna liczba osób bezrobotnych wyniosła 2 231. Wśród nich 1 746 osób znajduje się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Długotrwale bezrobocie dotknęło 1 087 osób. Osoby bezrobotne do 30. roku życia stanowią 496 osób, z czego 260 to osoby poniżej 25 lat. Ponadto 529 bezrobotnych ma ponad 50 lat, a 248 to osoby wychowujące co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia. Wśród bezrobotnych jest również 156 osób z niepełnosprawnościami oraz 8 osób opiekujących się dzieckiem niepełnosprawnym do 18. roku życia. Z pomocy społecznej korzysta tylko jedna osoba bezrobotna.

Tabela 9 Osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy stan na 31 lipca 2024 roku

Kategoria bezrobotnych	Liczba bezrobotnych
Ogólna liczba osób bezrobotnych	2 231
Ogólna liczba osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy	1 746
Bezrobotni długotrwale	1 087
Bezrobotni do 30 roku życia	496
w tym bezrobotni do 25 roku życia	260
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	529
Bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	248
Bezrobotni niepełnosprawni	156
Bezrobotni posiadający co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 lat	8
Bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Tarnowskich Górach

Analiza danych z lipca 2024 roku dotyczących bezrobotnych do 30. roku życia wskazuje, że najwyższy odsetek tej grupy występuje w gminie Krupski Młyn, gdzie stanowią 39% wszystkich bezrobotnych. Podobnie, w gminie Tworóg, niemal co trzecia osoba bez pracy nie ukończyła jeszcze 30 lat, co stanowi 30% ogólnej liczby bezrobotnych. Najmniejszy udział młodych bezrobotnych zaobserwowano natomiast w Miasteczku Śląskim, gdzie stanowią jedynie 19% całkowitej liczby osób bezrobotnych.

Tabela 10 Odsetek osób do 30 roku życia względem ogólnej liczby bezrobotnych danej gminy w lipcu 2024 roku

Miasto/Gmina	Liczba osób bezrobotnych do 30 roku życia	Odsetek osób do 30 roku życia względem ogólnej liczby bezrobotnych w gminie
Krupski Młyn	13	39%
Tworóg	37	30%
Zbrostawice	57	28%
Kalety	44	25%
Ożarówice	19	23%
Radzionków	45	22%
Świerklaniec	40	22%
Tarnowskie Góry	216	20%
Miasteczko Śląskie	25	19%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Tarnowskich Górach

Analizując dane dotyczące liczby bezrobotnych powyżej 50 roku życia w gminach, można zauważyć, że najwyższy odsetek osób w tej grupie wiekowej w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych występuje w gminie Krupski Młyn, gdzie stanowią oni 33% ogółu. W gminie Radzionków ich udział wynosi 28%, a w gminie Kalety – 27%. Miasteczko Śląskie i Tarnowskie Góry miały odsetek osób powyżej 50. roku życia na poziomie 23%. Gmina Ożarówice oraz Tworóg również osiągnęły ten sam wskaźnik. Najniższy udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia zanotowano w gminie Świerklaniec, gdzie stanowią oni 21% oraz w gminie Zbrostawice, również z wynikiem 21%. W żadnej z analizowanych gmin osoby w tej grupie wiekowej nie stanowią większości bezrobotnych.

Tabela 11 Odsetek osób powyżej 50 roku życia względem ogólnej liczby bezrobotnych danej gminy w lipcu 2024 roku

Miasto/Gmina	Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia	Odsetek osób powyżej 50 roku życia względem ogólnej liczby bezrobotnych w gminie
Krupski Młyn	11	33%
Radzionków	56	28%
Kalety	48	27%
Miasteczko Śląskie	31	23%
Tarnowskie Góry	256	23%
Ożarówice	19	23%
Tworóg	28	23%
Świerklaniec	38	21%
Zbrośławice	42	21%

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Tarnowskich Górach

W 2023 roku rynek pracy w powiecie tarnogórskim charakteryzował się znaczną zmiennością pod względem liczby zgłaszanych ofert pracy. W styczniu 2023 roku odnotowano wpływ 187 miejsc pracy, jednak już w lutym i marcu liczba ofert zaczęła maleć, spadając do 116 w marcu i kwietniu. W kolejnych miesiącach sytuacja stopniowo się poprawiała, z wyraźnym wzrostem w lipcu, gdzie liczba ofert osiągnęła 170. Jesienią nastąpił znaczący spadek zapotrzebowania pracodawców zwłaszcza w październiku (83 oferty), listopadzie (81 ofert) i grudniu (82 oferty).

W 2024 roku liczba ofert pracy zaczęła ponownie wzrastać, z lekkimi wahaniami od stycznia do maja, gdzie oferty oscylowały między 111, a 145. Wyraźny wzrost zaobserwowano w czerwcu 2024 roku, kiedy liczba ofert pracy wzrosła do 340, co może być związane z sezonowym zapotrzebowaniem na pracowników lub innymi czynnikami zwiększającymi popyt na rynku pracy w tym okresie.

Rysunek 20 Oferty pracy zgłoszone do PUP w ujęciu miesięcznym

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Tarnobrzegu

2. Wyniki przeprowadzonych badań z osobami bezrobotnymi

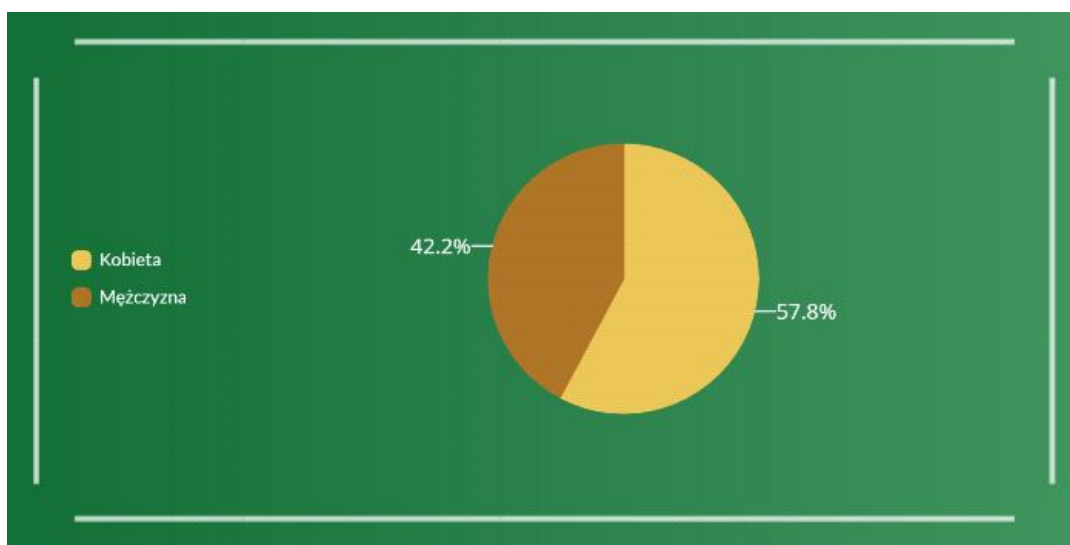
W okresie od lipca do sierpnia 2024 roku przeprowadzono badania ankietowe wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach. Mając na celu dotarcie do jak największej liczby respondentów zastosowano różne techniki badawcze:

- wywiady bezpośrednie z osobami bezrobotnymi w siedzibie Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach,
- ankiety telefoniczne z osobami bezrobotnymi zarejestrowanymi w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach.

Dzięki zastosowaniu zróżnicowanych metod dotarcia do osób bezrobotnych udało się zebrać 322 efektywne (kompletne) ankiety, czyli o ponad 7% więcej niż zakładane w realizacji projektu minimum.

Ponad połowę respondentów stanowiły kobiety, przy czym warto zauważyć, iż w grupie bezrobotnych do 30 roku życia kobiety stanowiły aż dwie trzecie tej próby badawczej.

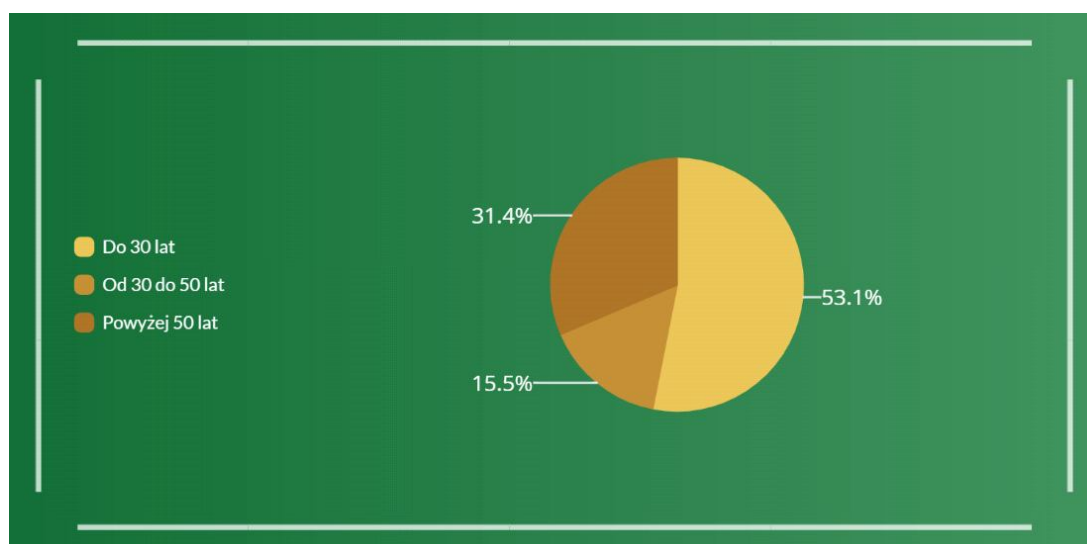
Rysunek 21 Podział respondentów ze względu na płeć

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Zgodnie z przyjętą metodologią badawczą minimum 150 osób bezrobotnych legitymowało się wiekiem poniżej 30 roku życia, a minimum 100 powyżej 50 lat. W zebranej próbie badawczej osoby do 30 roku życia stanowiły ponad połowę przebadanej populacji (171 osób), osoby powyżej 50 lat z kolei jedną trzecią (101 osób). Pozostałą grupę badanych stanowili bezrobotni z orzeczoną stopniem niepełnosprawności. Najmłodsza respondentka miała 19 lat, a najstarsza 60 lat. Z kolei najmłodszy respondent miał 19 lat, a najstarszy 64 lata.

Rysunek 22 Respondenci według grup wiekowych

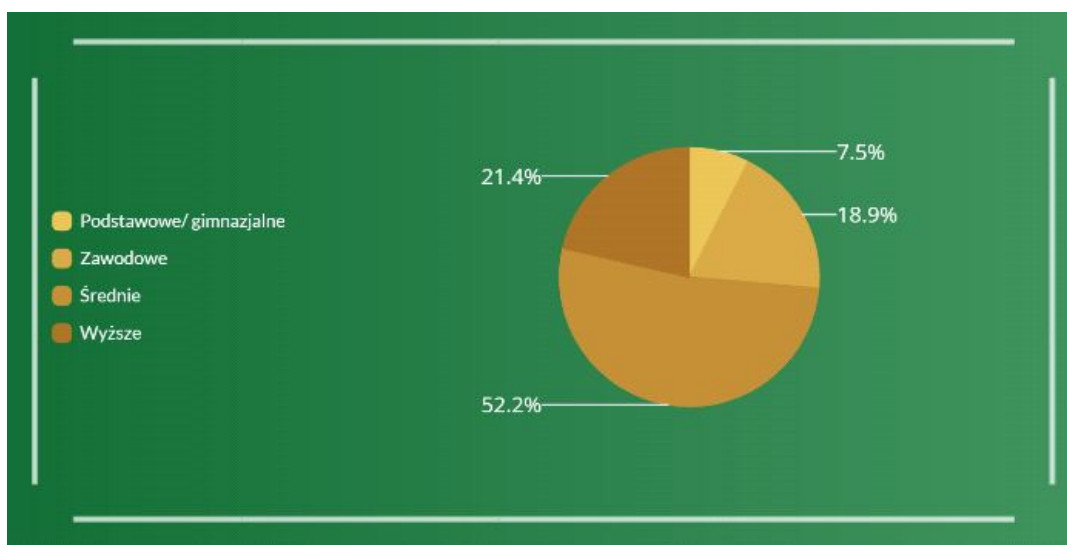

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Ponad połowa osób bezrobotnych objętych badaniem legitymowała się wykształceniem średnim. Co piąty ankietowany bezrobotny posiada wykształcenie wyższe, niewiele mniejsza grupa badanych legitymowała się wykształceniem zawodowym. Najmniejszą grupę bezrobotnych objętych badaniem stanowią osoby z wykształceniem podstawowym. Istotnym jest fakt, iż w grupie bezrobotnych do 30 roku życia aż 90% z nich legitymowało się wykształceniem średnim lub wyższym.

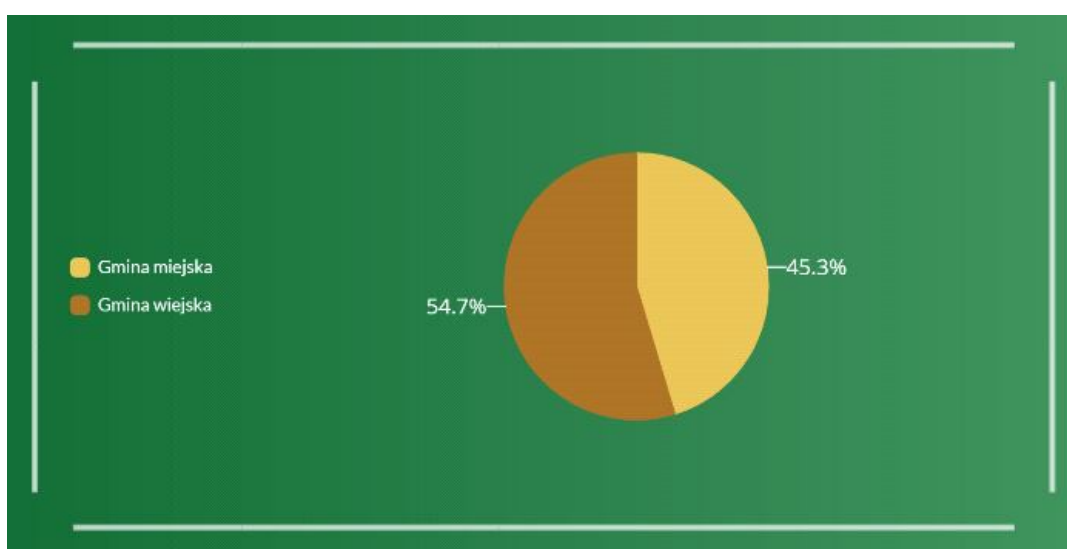
Rysunek 23 Respondenci według poziomu wykształcenia ogółem

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Zgodnie z przyjętą metodologią badawczą minimum 100 osób bezrobotnych poniżej 30 roku życia oraz minimum 50 ankietowanych powyżej 50 roku życia zamieszkuje tereny wiejskie powiatu tarnogórskiego. Ogólnie rzecz biorąc mniej niż połowa osób bezrobotnych objętych badaniem zamieszkuje gminy miejskie powiatu tarnogórskiego, czyli: Tarnowskie Góry, Miasteczko Śląskie, Kalety, Radzionków.

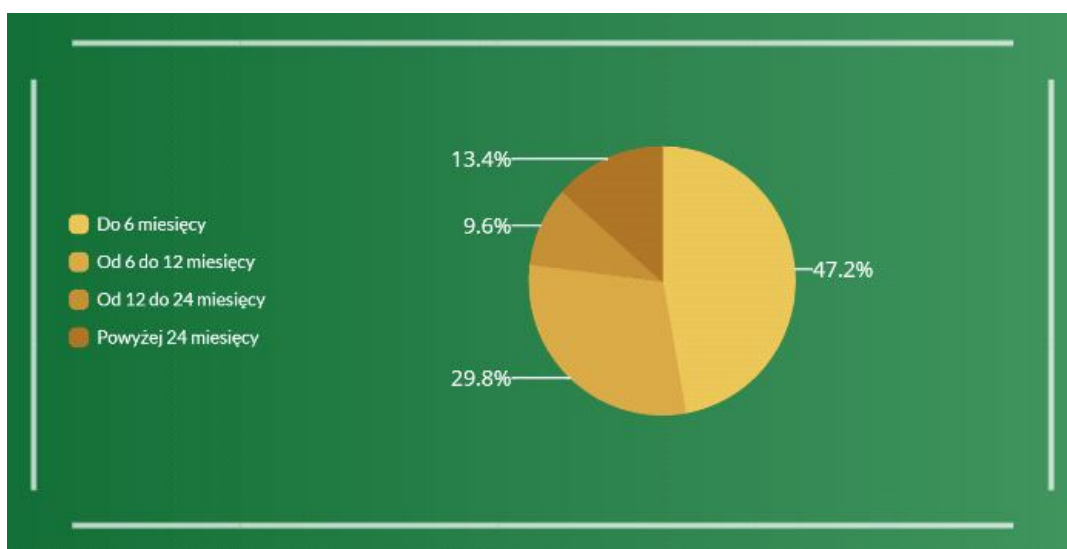
Rysunek 24 Respondenci według miejsca zamieszkania

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Blisko połowa osób bezrobotnych objętych badaniem jest zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach krócej niż 6 miesięcy. Osoby długotrwale bezrobotne, czyli te, które nie mogły znaleźć zatrudnienia powyżej 12 miesięcy stanowią około jednej czwartej próby. Warto podkreślić, że ponad połowa osób długotrwale bezrobotnych ukończyła 50 rok życia, z kolei dwie trzecie osób bezrobotnych do pół roku to osoby do 30 roku życia. Z kolei zaledwie co piąta osoba bezrobotna z orzeczonym stopniem niepełnosprawności szuka pracy dłużej niż rok.

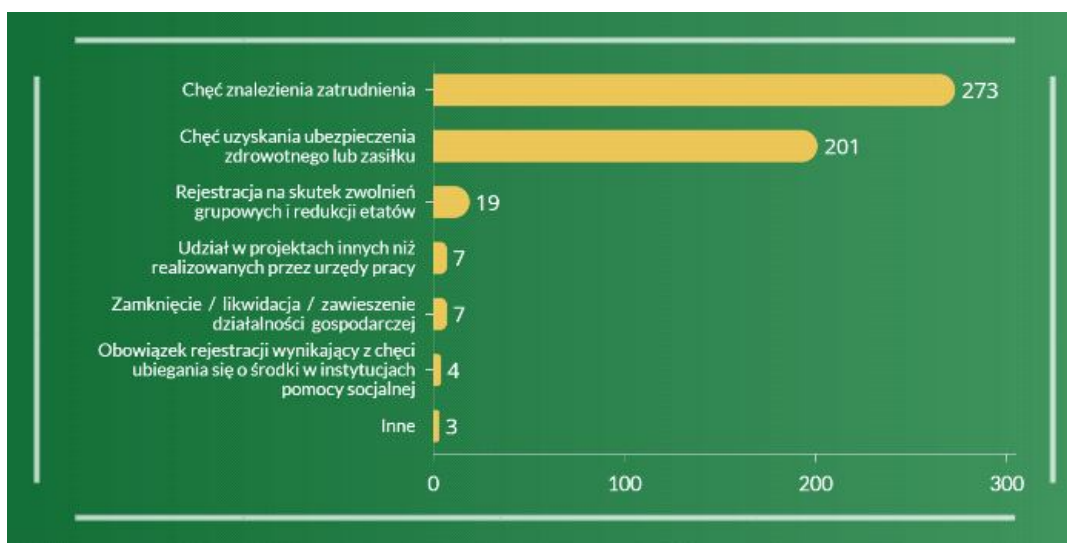
Rysunek 25 Respondenci według okresu rejestracji

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Dla zdecydowanej większości osób bezrobotnych, bez względu na ich wiek, czy orzeczony stopień niepełnosprawności, główną przyczyną rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach była chęć znalezienia zatrudnienia. Dla dwóch trzecich bezrobotnych objętych badaniem istotna była także chęć uzyskania ubezpieczenia zdrowotnego lub zasiłku dla osób bezrobotnych. Jedynie co piętnasty respondent wskazał na rejestrację w Powiatowym Urzędzie Pracy na skutek zwolnień grupowych i redukcji etatów.

Rysunek 26 Przyczyny rejestracji w PUP według wskazań

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Jako najbardziej istotne bariery utrudniające poruszanie się po lokalnym rynku pracy respondenci wskazali przede wszystkim dezaktualizację posiadanych przez nich uprawnień zawodowych oraz brak znajomości narzędzi pracy w zawodzie. W przypadku grupy niepełnosprawnych bezrobotnych wskazano na ograniczenia zdrowotne w podejmowaniu pracy. Badani bez względu na wiek, czy niepełnosprawność, uznali, że najmniej istotne jest niedopasowane wykształcenie do wymagań rynku pracy.

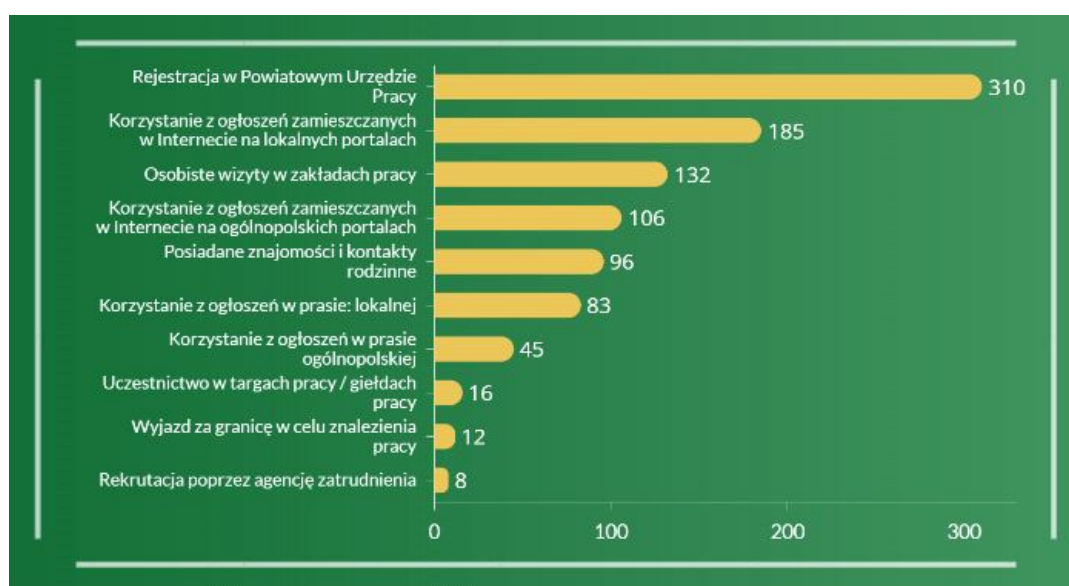
Rysunek 27 Ocena barier i trudności na lokalnym rynku pracy

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Dla zdecydowanej większości ankietowanych, bez względu na ich wiek, czy stopień niepełnosprawności, głównym sposobem poszukiwania pracy jest rejestracja w Powiatowym Urzędzie Pracy. Dla ponad połowy ankietowanych bezrobotnych sposobem na znalezienie pracy jest jeszcze przeszukiwanie ogłoszeń zamieszczonych w Internecie na lokalnych lub ogólnopolskich portalach. Najmniej atrakcyjnym sposobem poszukiwania pracy jest zdaniem ankietowanych rekrutacja przez agencje zatrudnienia.

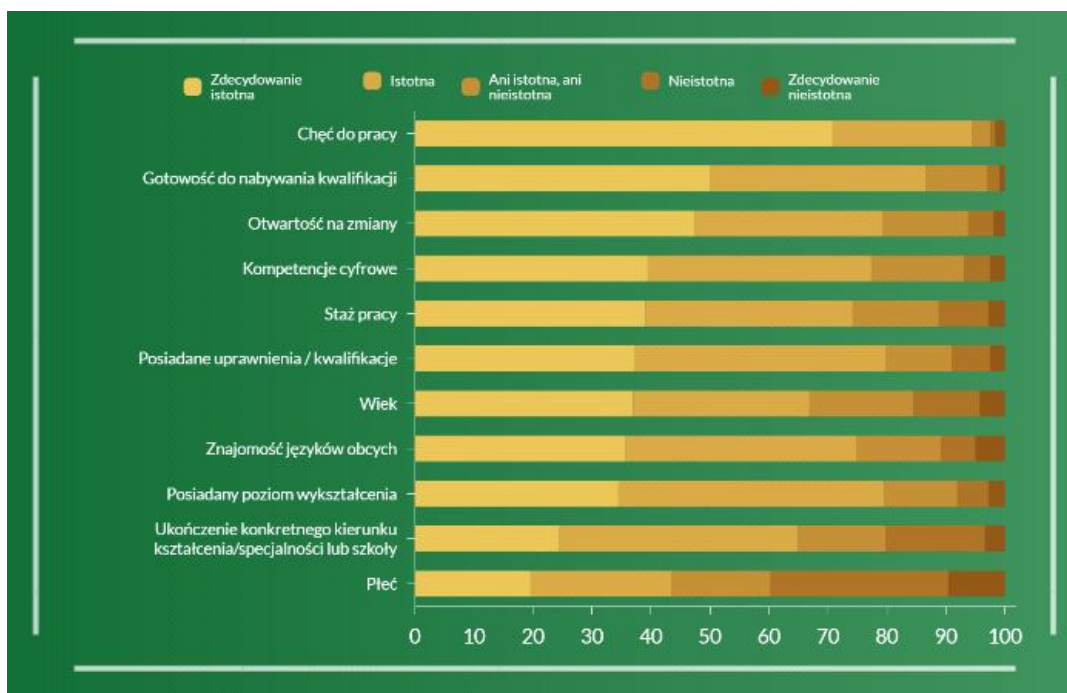
Rysunek 28 Metody poszukiwania pracy według liczby wskazań

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Zdaniem osób objętych badaniem bez względu na ich wiek, czy orzeczony stopień niepełnosprawności, najbardziej pożądanymi cechami pracowników na rynku pracy jest chęć wykonywania pracy oraz gotowość do nabywania kwalifikacji. Istotnymi z punktu widzenia pożądanymi cechami pracowników są także otwartość na zmiany, kompetencje cyfrowe oraz posiadany staż pracy. Ankietowani wskazali, że najmniej pożądaną cechą pracownika na rynku pracy jest jego płeć.

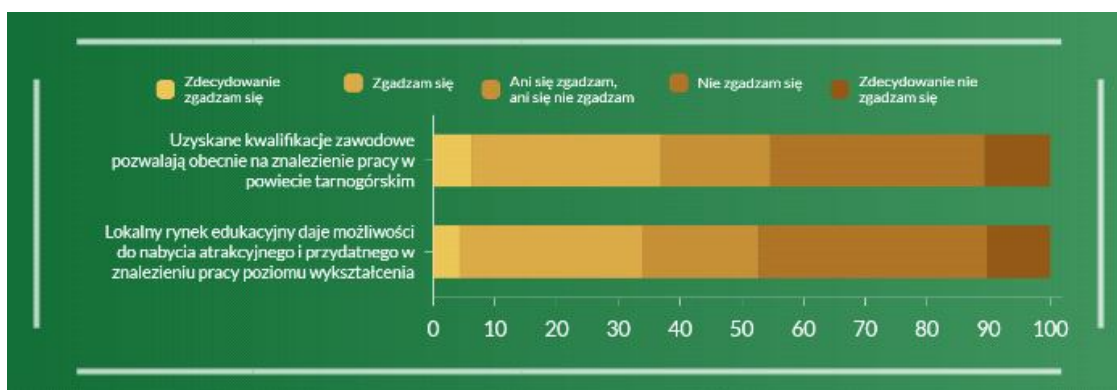
Rysunek 29 Ocena najbardziej pożądanых cech pracowników na rynku pracy w opinii osób bezrobotnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Zdaniem ponad jednej trzeciej badanych (w tym trzech czwartych bezrobotnych do 30 roku życia) uzyskane kwalifikacje zawodowe pozwalają obecnie na znalezienie pracy w powiecie tarnogórskim. Niewiele mniej osób bezrobotnych uważa (w tym ponad połowa bezrobotnych do 30 roku życia), że lokalny rynek edukacyjny daje możliwości do nabycia atrakcyjnego i przydatnego w znalezieniu pracy poziomu wykształcenia.

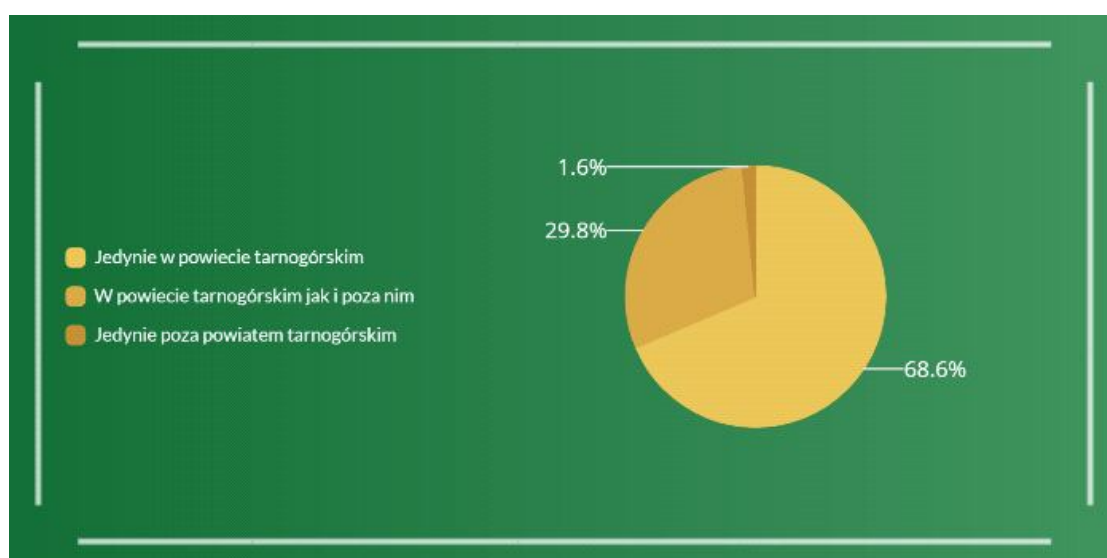
Rysunek 30 Ocena lokalnego rynku edukacyjnego przez badanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach wykazują bardzo niski poziom mobilności w kwestii podjęcia przez nich potencjalnego zatrudnienia, poszukując go przede wszystkim jedynie w powiecie tarnogórskim (tak deklaruje blisko siedmiu na dziesięciu badanych). Jedynie blisko co trzeci badany wskazuje powiat tarnogórski, jak i obszar poza nim, jako miejsce podjęcia zatrudnienia. Warto podkreślić, iż największą mobilnością zatrudnienia legitymują się najmłodszy bezrobotni.

Rysunek 31 Miejsce podjęcia zatrudnienia przez respondentów

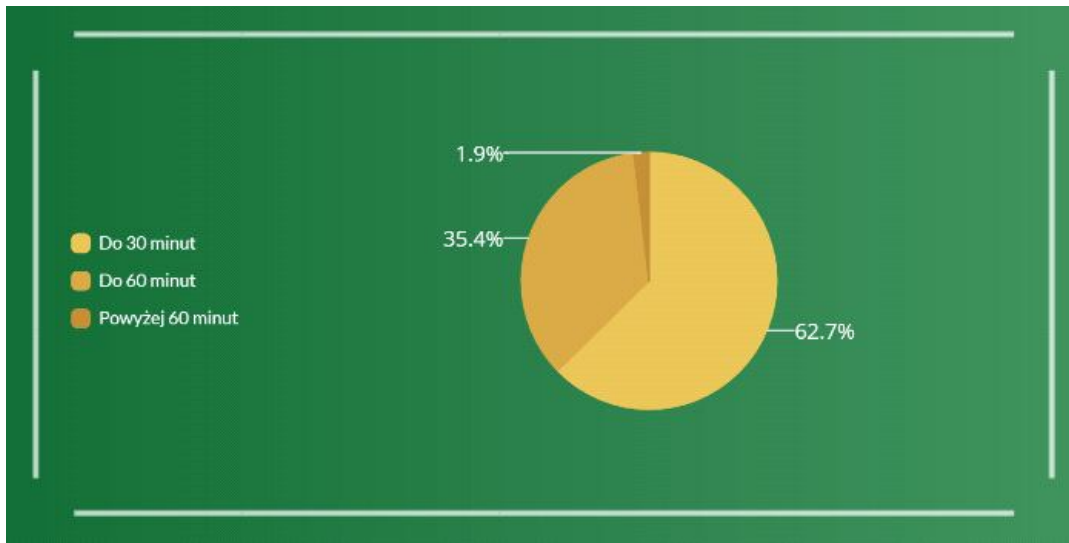

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Osoby ankietowane wskazujące na inne niż powiat tarnogórski miejsca potencjalnego zatrudnienia wymienili takie miejsca jak: Bytom (58%), powiat gliwicki (38%), Gliwice (36%), Katowice (29%), czy Piekary Śląskie (28%). Wskazania te powiązane są z deklarowanym akceptowalnym czasem dotarcia do pracy, który dla większości badanych powinien być nie dłuższy niż 30 minut. Co trzecia osoba ankietowana akceptuje czas dotarcia do pracy nie większy niż godzinę, a zaledwie około 2% badanych deklaruje dojazdy do pracy zajmujące ponad godzinę.

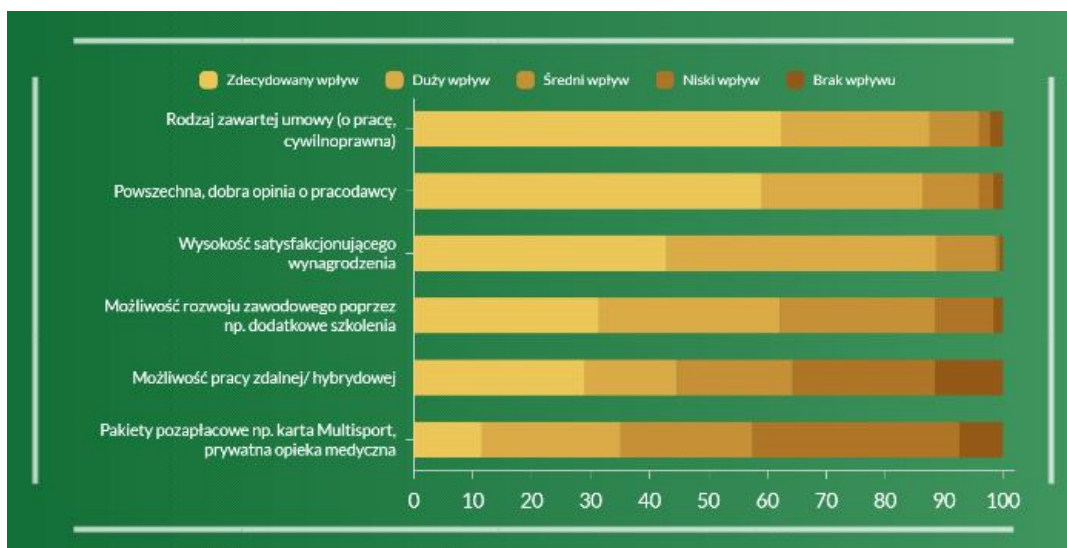
Rysunek 32 Akceptowalny czas dotarcia do pracy (N=101)

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Spośród czynników płacowych i pozapłacowych ważnych z punktu widzenia potencjalnego zatrudnienia zdaniem bezrobotnych, bez względu na ich wiek, czy niepełnosprawność, największy wpływ mają przede wszystkim rodzaj zawartej umowy (czy jest to umowa o pracę, czy umowa cywilnoprawna), dobra opinia o pracodawcy, a podium w tej materii zamyka wysokość satysfakcjonującego wynagrodzenia. Na drugim biegunie czynników płacowych i pozapłacowych znalazły się z kolei między innymi oferowane przez pracodawców dodatkowe pakiety pozapłacowe, jak np. Karta Multisport, prywatna opieka medyczna, czy możliwość wykonywania pracy zdalnie lub hybrydowo. Warto podkreślić, iż pakiety pozapłacowe są nieistotne podczas szukania pracy dla ponad połowy bezrobotnych po 50 roku życia oraz osób niepełnosprawnych.

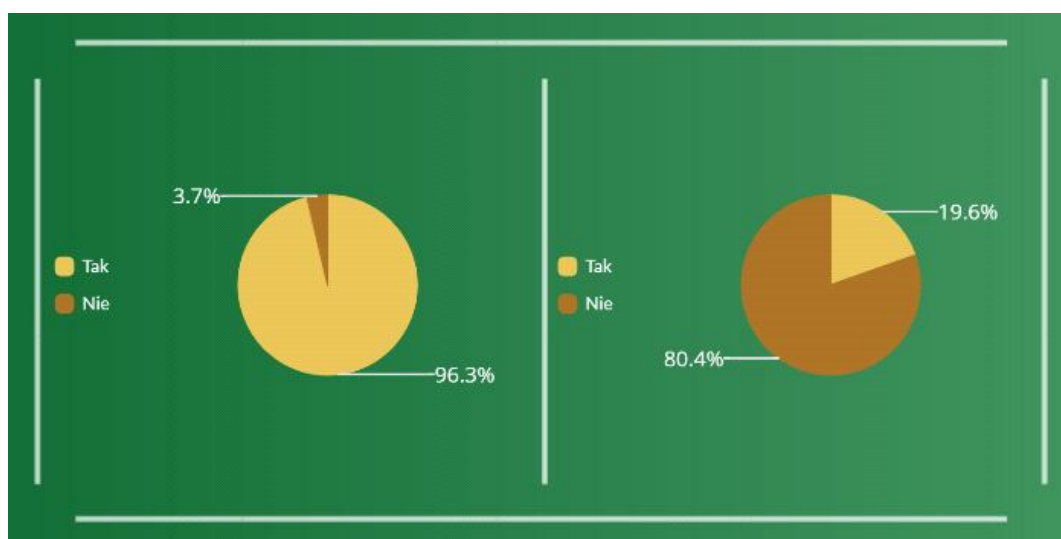
Rysunek 33 Istotność czynników płacowych i pozapłacowych z punktu widzenia poszukiwania zatrudnienia

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Blisko 96% badanych uważa, że należy stale podnosić swoje kwalifikacje zawodowe, ale jedynie co piąty bezrobotny uczestniczył w jakiegokolwiek formie podnoszenia kwalifikacji w ciągu ostatnich 3 lat. Najchętniej kwalifikację podnoszą osoby niepełnosprawne oraz bezrobotni do 30 roku życia, mniej chętni są ankietowani po 50 roku życia.

Rysunek 34 Istotność podnoszenia kwalifikacji zawodowych i uczestnictwo w nich przez bezrobotnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Bezrobotni nie wskazali konkretnego kierunku szkoleń lub kursów, które ułatwiłyby im znalezienie zatrudnienia. Wskazywano różne typy szkoleń i kursów związane z umiejętnościami, wykształceniem, zainteresowaniami ankietowanych, od technicznych, przez biurowe, po specjalistyczne. Najczęściej podawano kursy i szkolenia zawodowe (w kolejności alfabetycznej): bibliotekarz, elektryk, fotograf, fryzjer, kosmetolog, masażysta, ochrona mienia, pomoc kuchenna, spawacz. Powiązane z nimi były konkretne uprawnienia zawodowe, i tak najczęściej ankietowani wykazywali zainteresowanie obsługą wózków widłowych z uprawnieniami Urzędu Dozoru Technicznego.

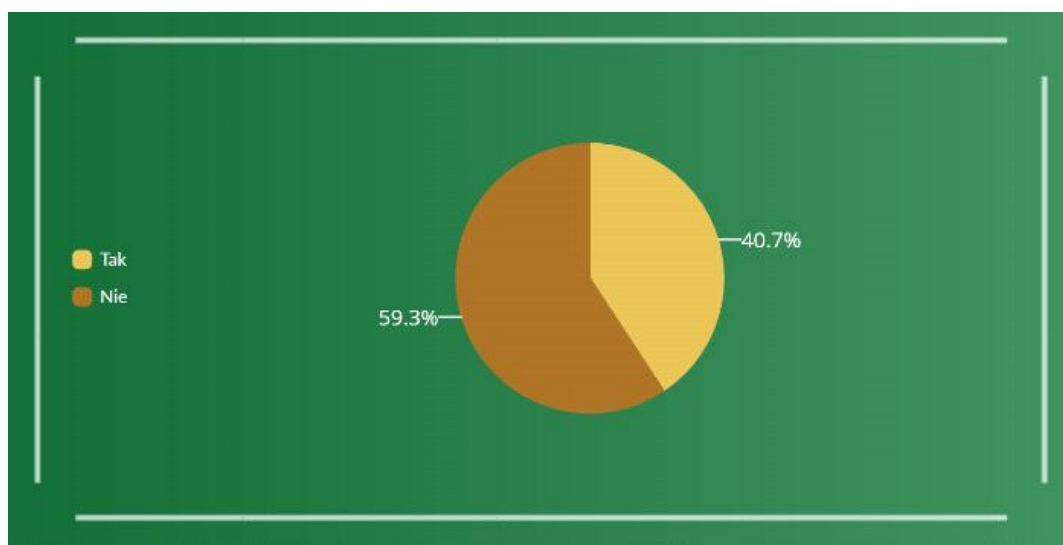
Bezrobotni wykazywali także zainteresowanie kursami z zakresu instalacji piecyków gazowych, fotowoltaiki, obsługi koparko-ładowarki, różnego rodzaju maszyn, jak np. suwnic.

Wymieniano także kursy i szkolenia z zakresu administracji i zarządzania (w kolejności alfabetycznej): BHP, kadry i płace, kasa fiskalna, księgowy, menadżerskie, prawo pracy, zarządzanie projektami. Bezrobotni wskazywali także na szeroko pojęte kursy komputerowe: od podstawowego zaznajomienia z obsługą programów, przez podniesienie poziomu obsługi komputera, po specjalistyczne kursy graficzne, czy programy.

40% bezrobotnych rozważa założenie własnej działalności gospodarczej, przy czym w tej grupie największymi entuzjastami tej formy znalezienia pracy są osoby do 30 roku życia. Pozostała grupa badanych nie rozważa założenia własnej działalności gospodarczej, przy czym największymi oponentami działania na własny rachunek są bezrobotni powyżej 50 roku życia. Tę grupę badanych przed założeniem własnej działalności gospodarczej powstrzymują przede wszystkim:

- brak funduszy na założenie działalności gospodarczej,
- brak pomysłu na rodzaj działalności,
- strach przed porażką prowadzonej działalności,
- brak wiedzy na temat prowadzenia własnej działalności (w tym podstaw przedsiębiorczości i zarządzania).

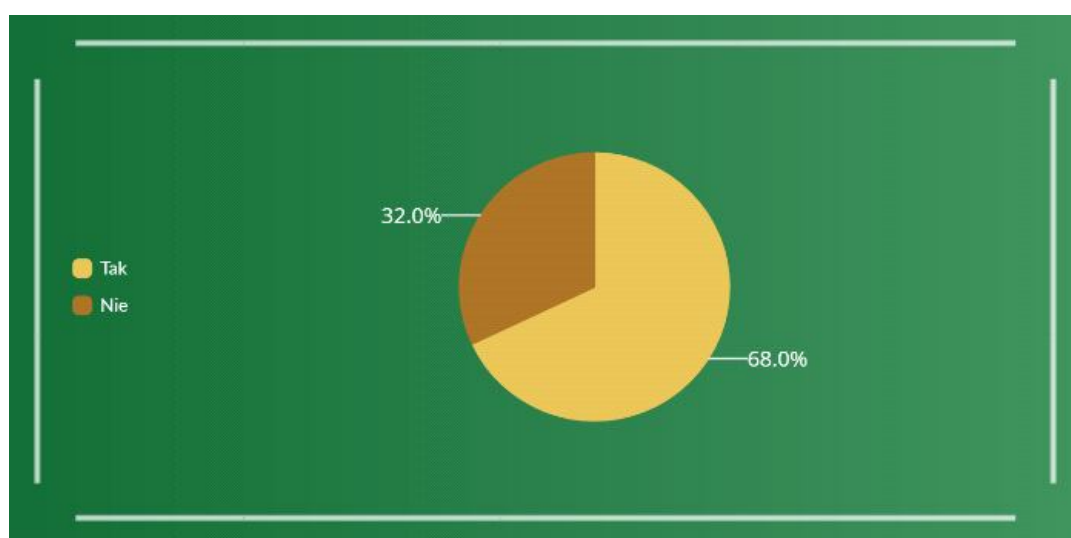
Rysunek 35 Chęć założenia własnej działalności gospodarczej

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Blisko 70% ankietowanych uważa, że posiada umiejętności cyfrowe, przy czym w grupie osób do 30 roku życia odsetek ten wynosi blisko 90%. Umiejętności te wykorzystywane są przez ankietowanych przede wszystkim w poszukiwaniu pracy (przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych, czy korzystaniu z portali z ofertami pracy) i w życiu codziennym (np. zakupy online, usługi bankowe). Spośród bezrobotnych deklarujących brak posiadania umiejętności cyfrowych przeważają osoby po 50 roku życia.

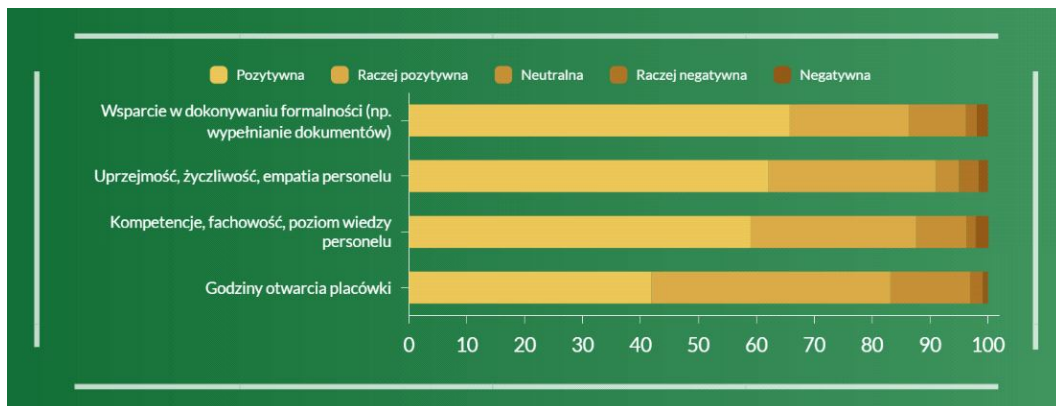
Rysunek 36 Posiadanie kompetencji cyfrowych przez badanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Dokonując oceny bieżącej działalności urzędu ankietowani najwyżej ocenili wsparcie personelu w dokonywaniu formalności oraz uprzejmość, życzliwość, empatię pracowników. W dalszej kolejności wysoko ocenione zostały kompetencje, fachowość i poziom wiedzy pracowników.

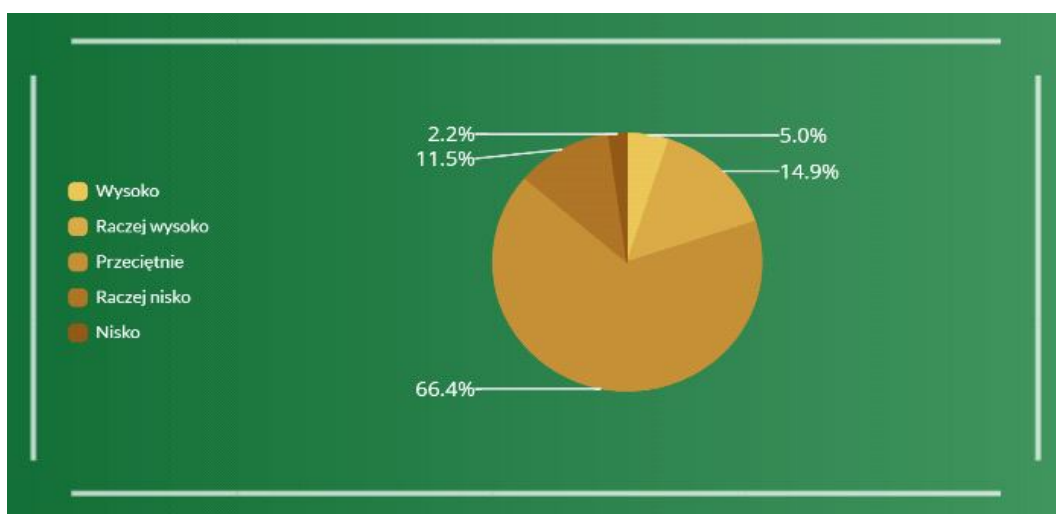
Rysunek 37 Ocena bieżącej działalności PUP

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Blisko siedmiu na dziesięciu ankietowanych przeciętnie ocenia poziom swojej wiedzy na temat usług oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach. Warto podkreślić, że co piąta osoba bezrobotna ma dużą lub bardzo dużą wiedzę na temat oferty usług oferowanych przez PUP.

Rysunek 38 Ocena poziomu wiedzy na temat usług oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

3. Wyniki przeprowadzonych badań z przedsiębiorcami

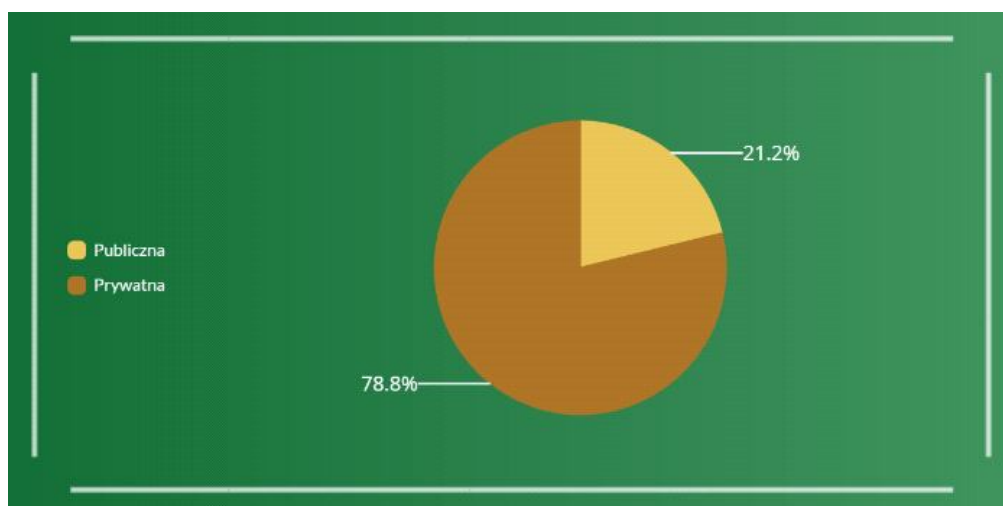
W okresie od lipca do sierpnia 2024 roku przeprowadzono badania ankietowe wśród pracodawców z terenu powiatu tarnogórskiego. Mając na celu dotarcie do jak największej liczby respondentów zastosowano różne techniki badawcze:

- ankiety bezpośrednie,
- ankiety internetowe,
- ankiety internetowe wspomagane telefonicznie,
- ankiety telefoniczne.

Dzięki zastosowaniu zróżnicowanych metod dotarcia do pracodawców udało zebrać się 189 efektywnych (kompletnych) ankiet, czyli o ponad jedną czwartą więcej niż zakładane w realizacji projektu minimum.

Ponad trzy czwarte przedsiębiorstw objętych badaniem stanowili przedstawiciele sektora prywatnego.

Rysunek 39 Badane firmy według sektora własności

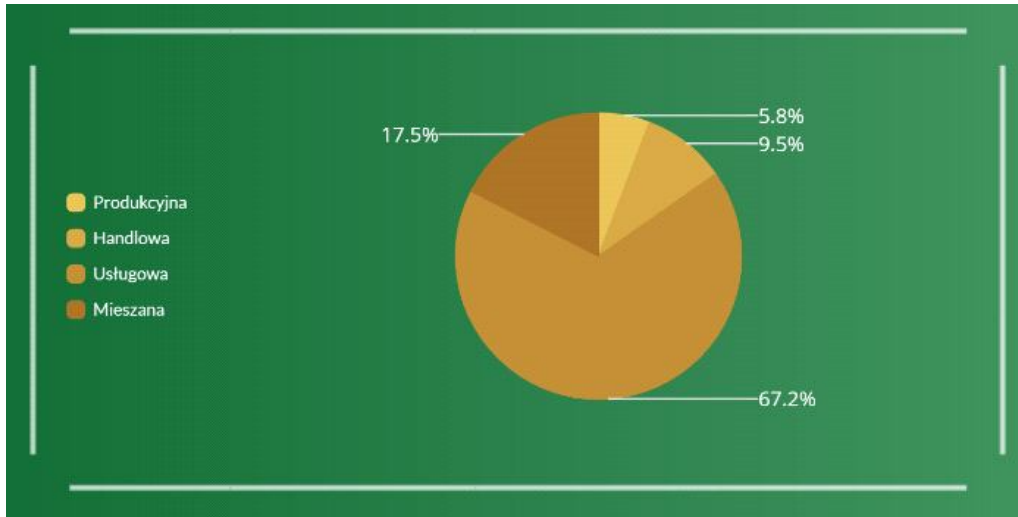

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

W próbie badawczej dominowały przedsiębiorstwa usługowe, stanowiąc siedem na dziesięć firm objętych badaniem. Co szósta ankietowana organizacja prowadzi działalność mieszaną, np. handlowo-usługową lub

produkcyjno-handlowo-usługową. Z kolei co dziesiąte przedsiębiorstwo objęte badaniem prowadzi działalność handlową.

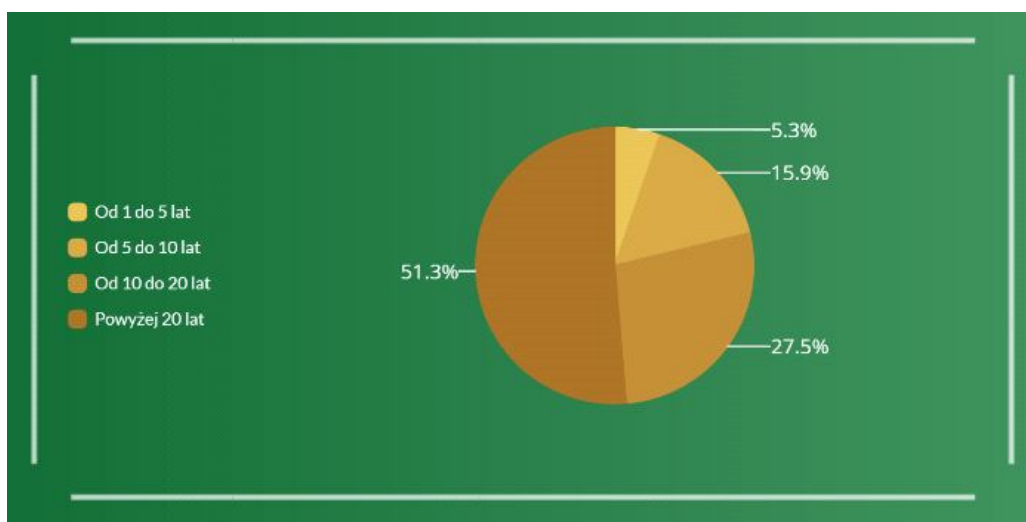
Rysunek 40 Badane firmy według profilu działalności

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Ponad połowa przedstawicieli pracodawców objętych badaniem legitymuje się ponad 20-letnim okresem prowadzenia działalności. Zaledwie co dwudziesta firma jest na rynku mniej niż 5 lat.

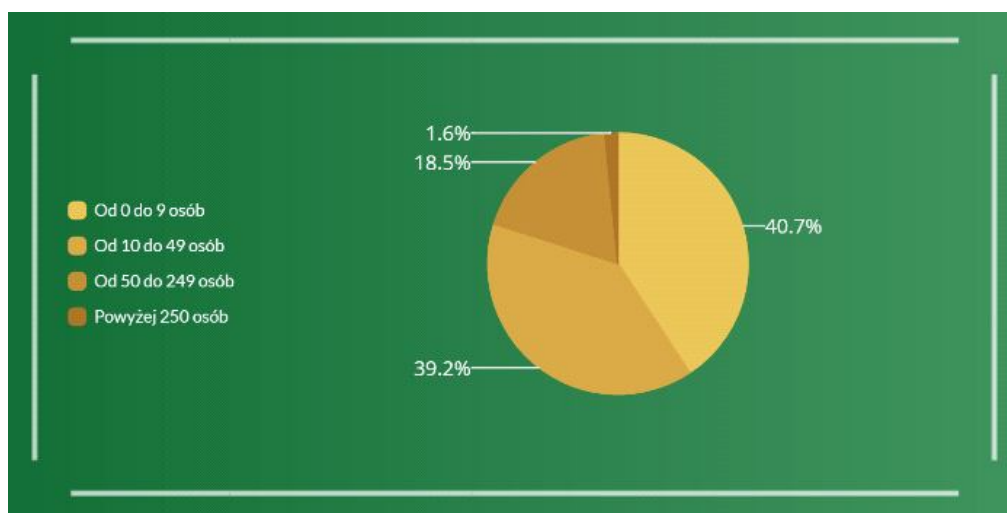
Rysunek 41 Badane firmy według okresu prowadzenia działalności

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Cztery na dziesięć przedsiębiorstw objętych badaniem zatrudnia mniej niż 9 pracowników, reprezentując tym samym sektor mikro przedsiębiorców. Niewiele mniej ankietowanych firm zatrudnia od 10 do 49 pracowników. Średnie i duże firmy stanowią co piąte badane przedsiębiorstwo.

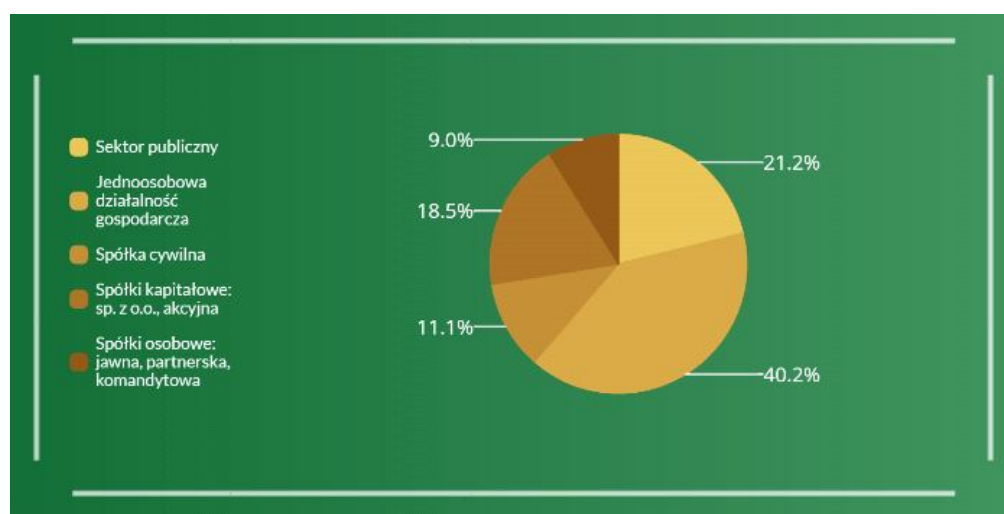
Rysunek 42 Badane firmy według wielkości zatrudnienia

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Cztery na dziesięć firm objętych badaniem to jednoosobowe działalności gospodarcze. Pozostałe to w częściach równych spółki osobowe, kapitałowe oraz przedstawiciele sektora publicznego (po około 20% próby).

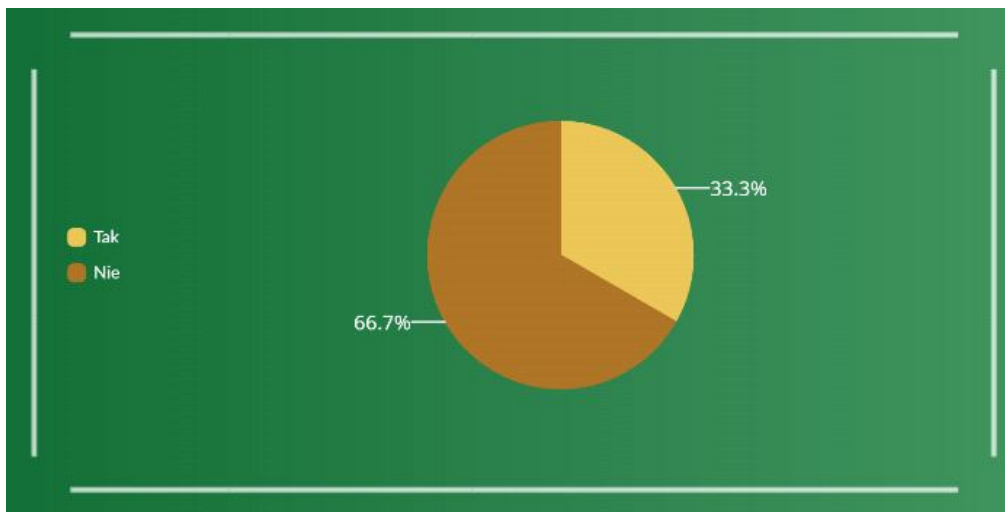
Rysunek 43 Badane firmy według formy prawnej

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Analizując sytuację na lokalnym rynku pracy w 2024 roku dwie trzecie przedsiębiorców zadeklarowało, iż w tym okresie nie zwolniło pracowników.

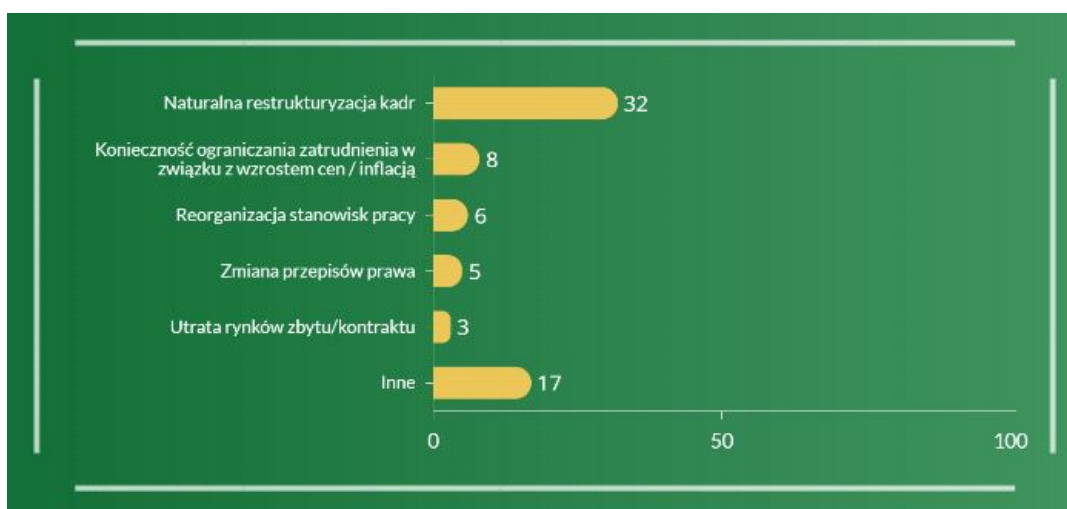
Rysunek 44 Zwolnienia pracowników w 2024 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Wśród głównych przyczyn zwolnień pracowników wskazywano na naturalną restrukturyzację kadr oraz fakt wypowiedzenia umowy przez pracowników lub przez pracodawcę np. po naruszeniu przepisów przez pracownika, czy wzrostu kosztów prowadzonej działalności i szukania oszczędności.

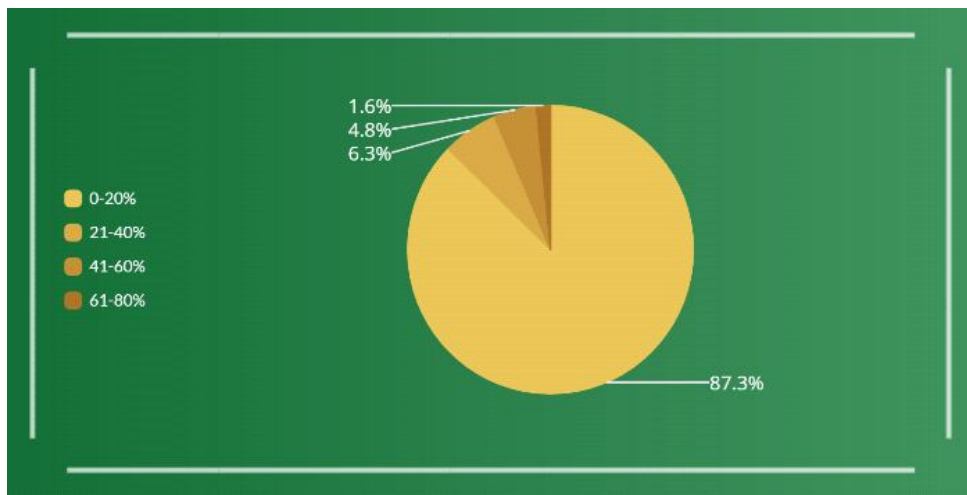
Rysunek 45 Przyczyny zwolnień pracowników (N=63)

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Skala zwolnień w badanych firmach w 2024 roku była niewielka, bo blisko 90% firm zwolniło nie więcej niż 20% załogi. Biorąc pod uwagę fakt, że blisko trzy czwarte firm redukujących etaty to organizacje małe, średnie i duże, zwolnienia te mogły wynosić od kilku do kilkunastu osób na firmę.

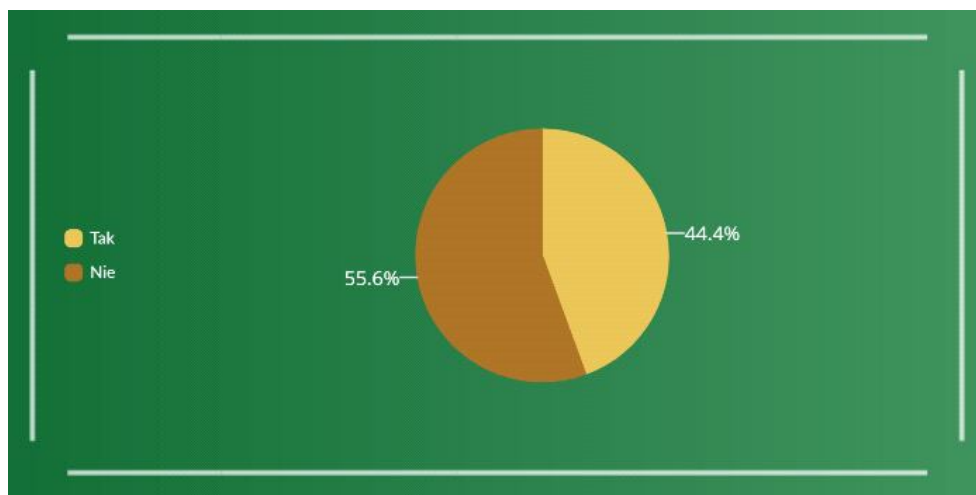
Rysunek 46 Skala zwolnień w badanych firmach (N=63)

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Blisko połowa badanych firm zatrudniła w 2024 roku nowych pracowników.

Rysunek 47 Przyjęcia pracowników w 2024 roku

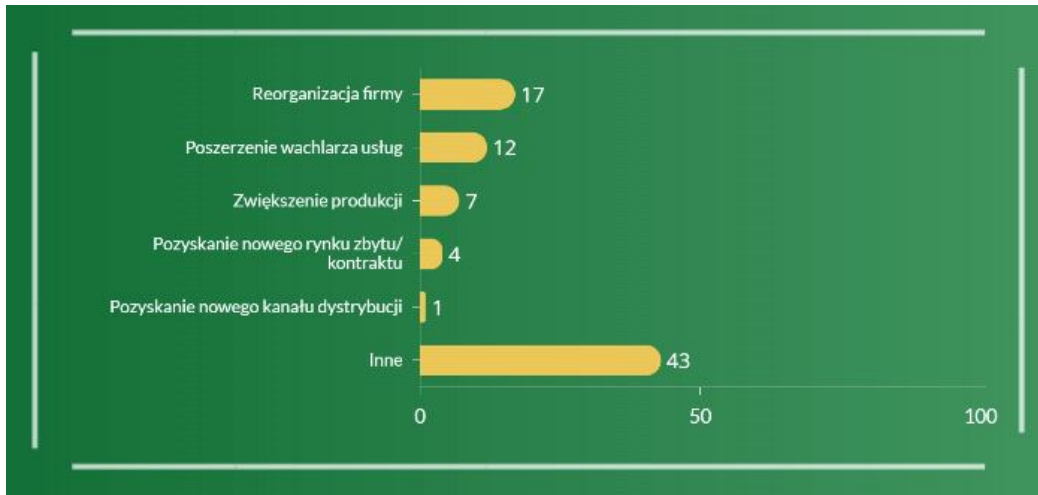

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Wśród głównych przyczyn przyjęć nowych pracowników wskazywano na braki kadrowe, rotację na stanowiskach, konieczność zatrudnienia nowych osób, reorganizację firm, czy poszerzenie wachlarza usług.

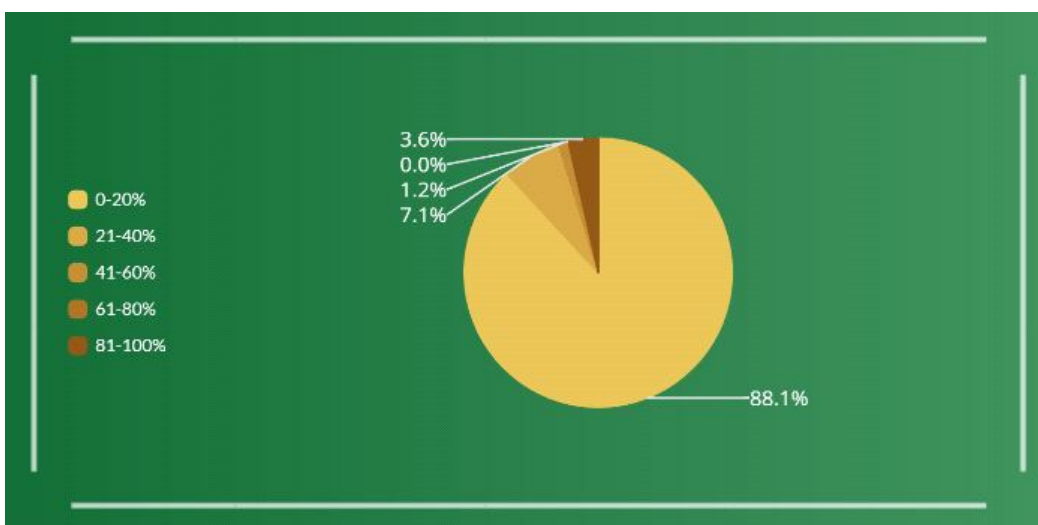
Rysunek 48 Przyczyny zwolnień pracowników (N=84)

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Skala przyjęć w badanych firmach w 2024 roku była niewielka, bo blisko dziewięć na dziesięć firm zatrudniło nie więcej niż 20% załogi. Biorąc pod uwagę fakt, że 80% zatrudniających firm to organizacje małe, średnie i duże, przyjęcia te mogły wynosić od kilku do kilkunastu osób na firmę.

Rysunek 49 Skala przyjęć w badanych firmach (N=84)

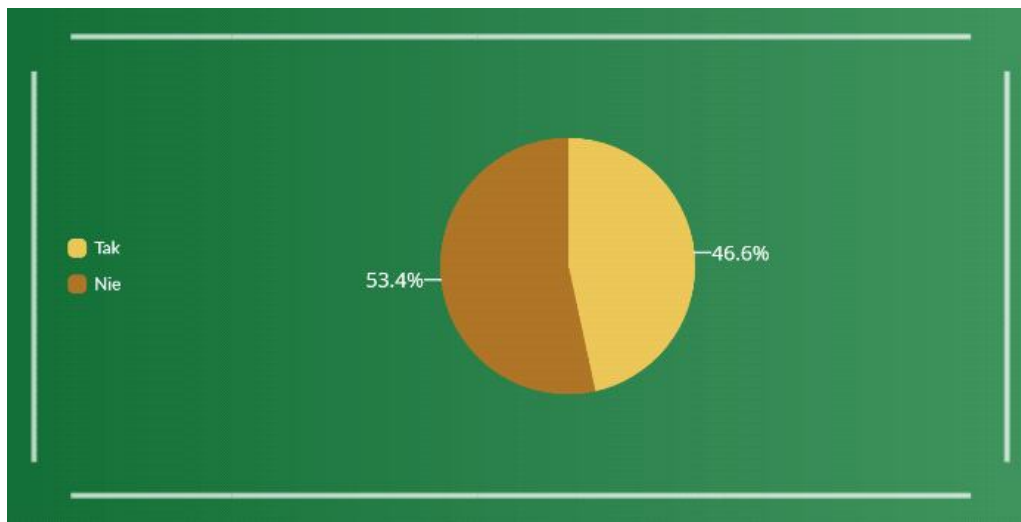
Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Blisko połowa badanych przedsiębiorstw planuje zatrudnić nowych pracowników w ciągu najbliższych 12 miesięcy.

W zależności od profilu pracodawcy poszukiwani są specjaliści w zakresie:

- prac fizycznych (budowlanicy, elektrycy, kierowca z uprawnieniami, murarz, magazynier, serwisant, sprzedawca, stolarz);
- edukacji (nauczyciele, pedagodzy, psychologowie, nauczanie początkowe);
- opiece zdrowotnej (lekarze podstawowej opieki zdrowotnej, specjaliści, pielęgniarki/pielęgniarze, opiekunowie osób starszych, psychoterapeuci);
- prac biurowych (programiści, pracownicy administracyjni).

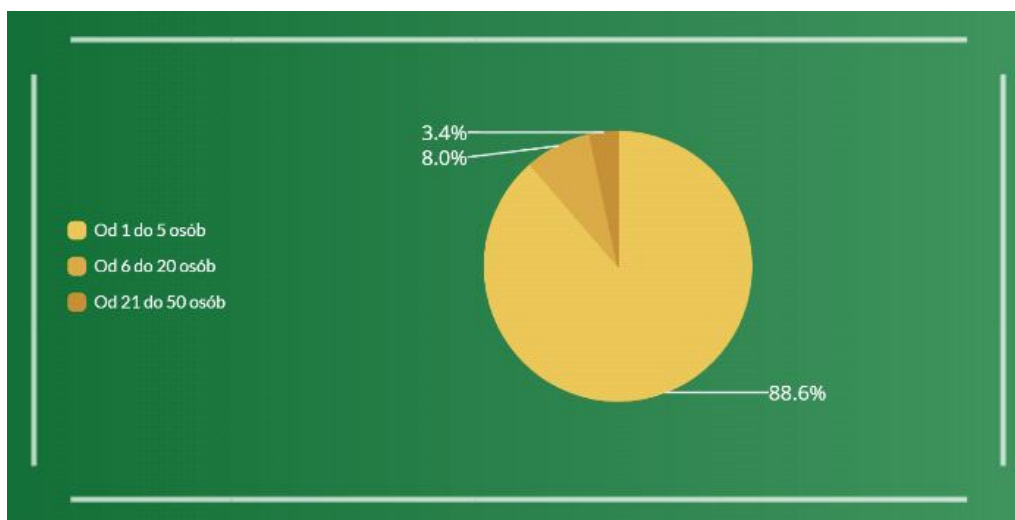
Rysunek 50 Planowane zatrudnienia w najbliższych 12 miesiącach

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Skala planowanych przyjęć w najbliższych 12 miesiącach jest niewielka, bo blisko dziewięć na dziesięć firm deklaruje zatrudnić nie więcej niż 5 nowych pracowników, mimo, że 80% z nich zatrudnia co najmniej 10 pracowników.

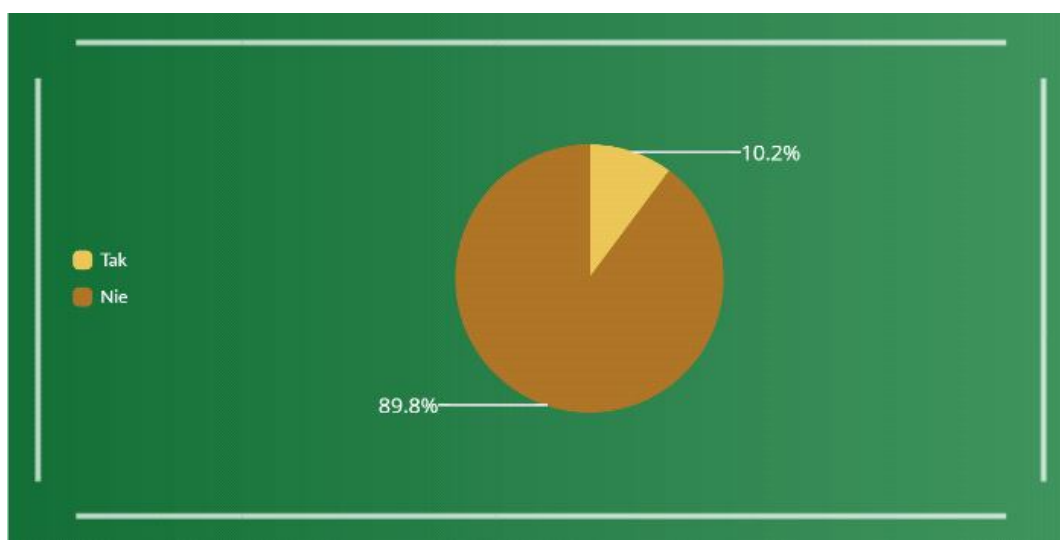
Rysunek 51 Wielkość planowanego zatrudnienia (N=88)

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Zaledwie co dziesiąte badane przedsiębiorstwo planujące zatrudnienie nowych pracowników w ciągu najbliższych 12 miesięcy, deklaruje, iż w tej grupie mogą znaleźć się cudzoziemcy.

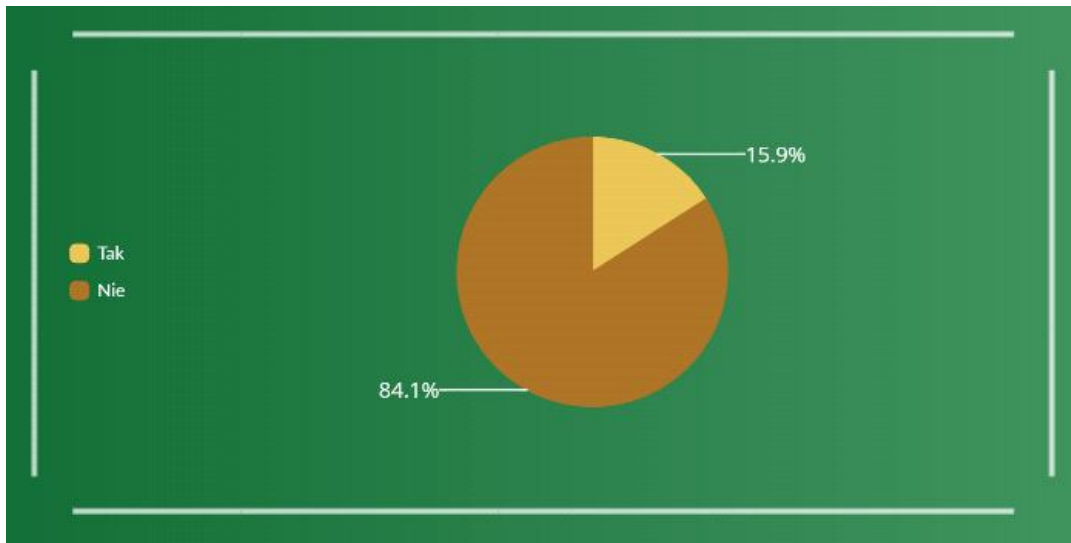
Rysunek 52 Planowanie zatrudnienia cudzoziemców (N=88)

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Co szósta firma objęta badaniem ankietowym w chwili obecnej zatrudnia cudzoziemców. Zazwyczaj cudzoziemcy stanowią mniej niż 20% załogi.

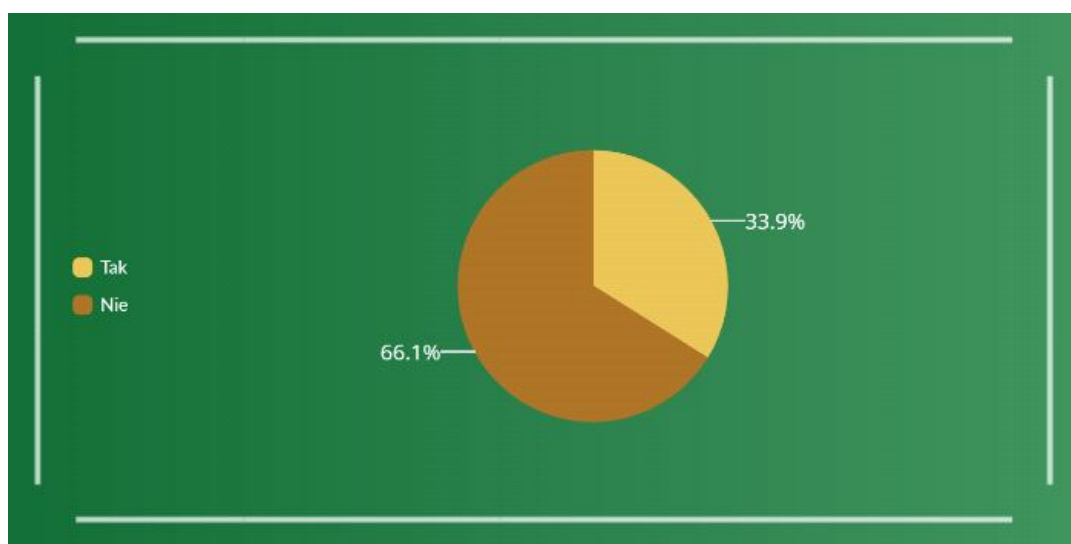
Rysunek 53 Zatrudnianie cudzoziemców

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Co trzecie przedsiębiorstwo objęte badaniem ankietowym zatrudnia obecnie osoby niepełnosprawne. W zdecydowanej większości stanowią oni jednak mniej niż 20% załogi. Pracownicy Ci wykonują głównie prace biurowe, przy rejestracji, w sekretariacie, czy usługi ochroniarskie.

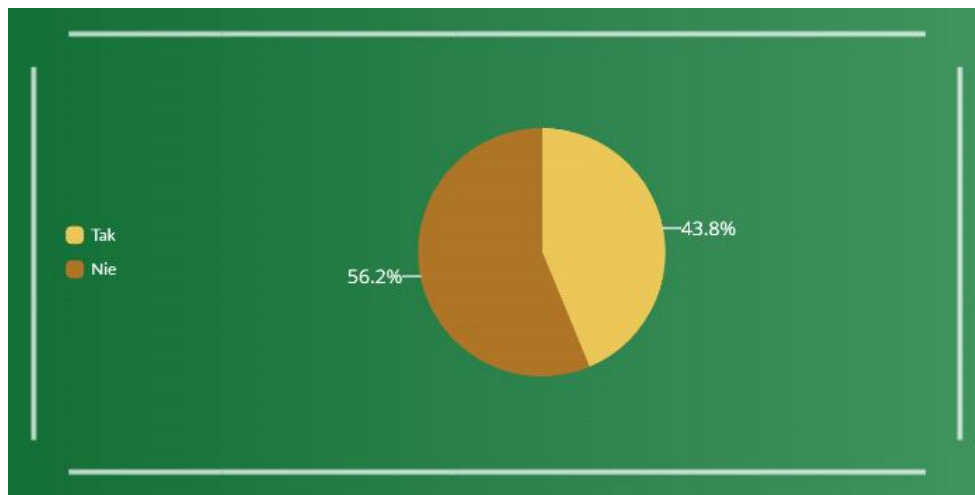
Rysunek 54 Zatrudnianie osób niepełnosprawnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Mniej niż połowa firm zatrudniających osoby niepełnosprawne korzysta ze wsparcia Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

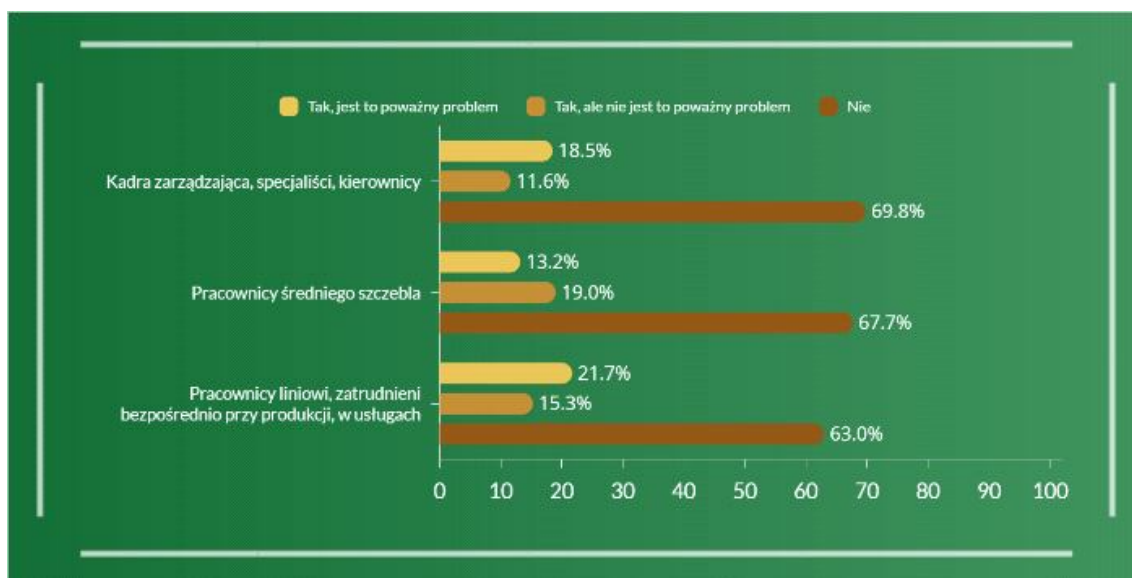
Rysunek 55 Korzystanie ze wsparcia PFRON (N=64)

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Blisko co trzecie badane przedsiębiorstwo spotyka się obecnie z problemem braku przygotowanych odpowiednio do pracy pracowników liniowych, zatrudnionych bezpośrednio przy produkcji czy w usługach. Niewiele mniej firm wskazało na występowanie braków pracowników średniego szczebla, a w dalszej kolejności kadry zarządzającej, specjalistów, czy kierowników.

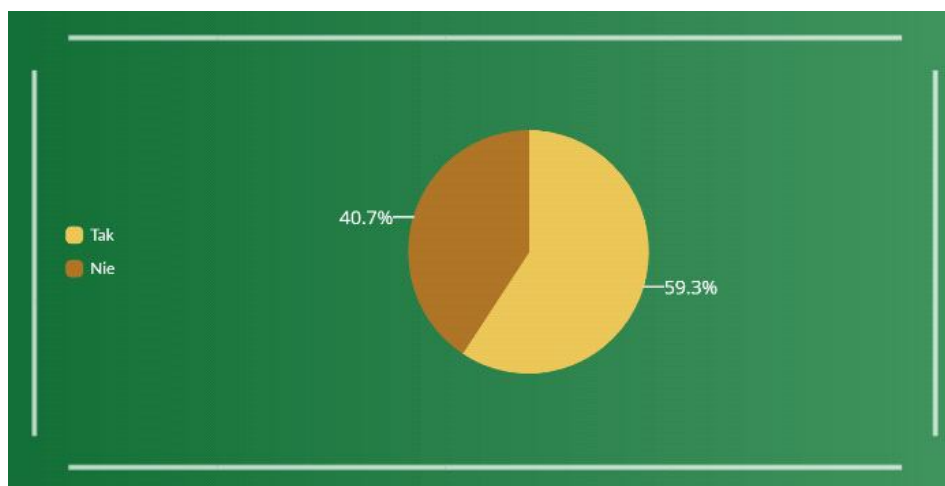
Rysunek 56 Braki kadrowe w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Sześć na dziesięć badanych firm zatrudnia pracowników po 50 roku życia. Zatrudnieni w tej grupie wiekowej wykonują bardzo szeroki wachlarz prac, w zależności od profilu pracodawcy: od prac biurowych, administracyjnych, specjalistycznych, przez sprzedażowe, techniczne, po prace proste, takie jak: sprzątnięcie, prace konserwatorskie, czy ochroniarskie.

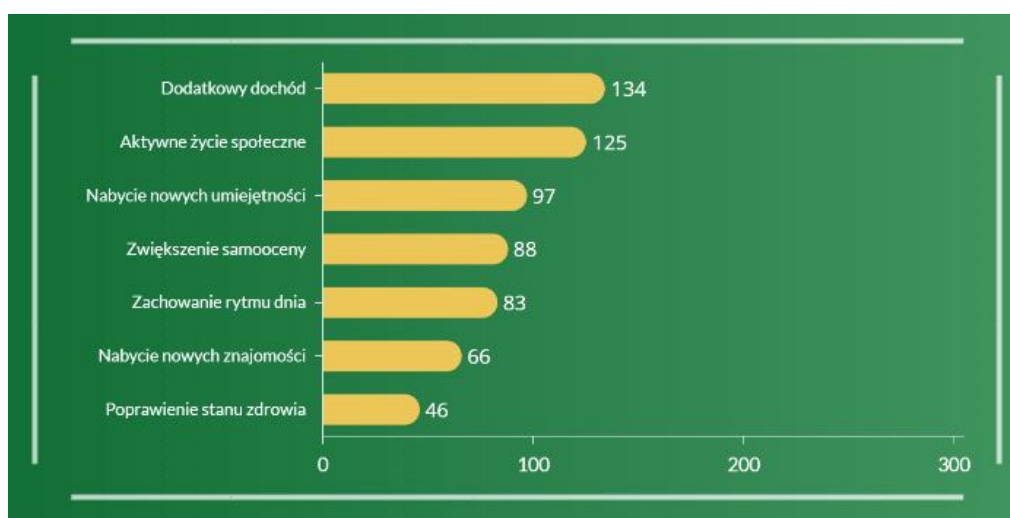
Rysunek 57 Zatrudnianie osób po 50 roku życia

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Jako główne korzyści podejmowania przez osoby po 50 roku życia pracy ankietowani wymienili przede wszystkim dodatkowy dochód, aktywne życie społeczne oraz nabycie nowych umiejętności.

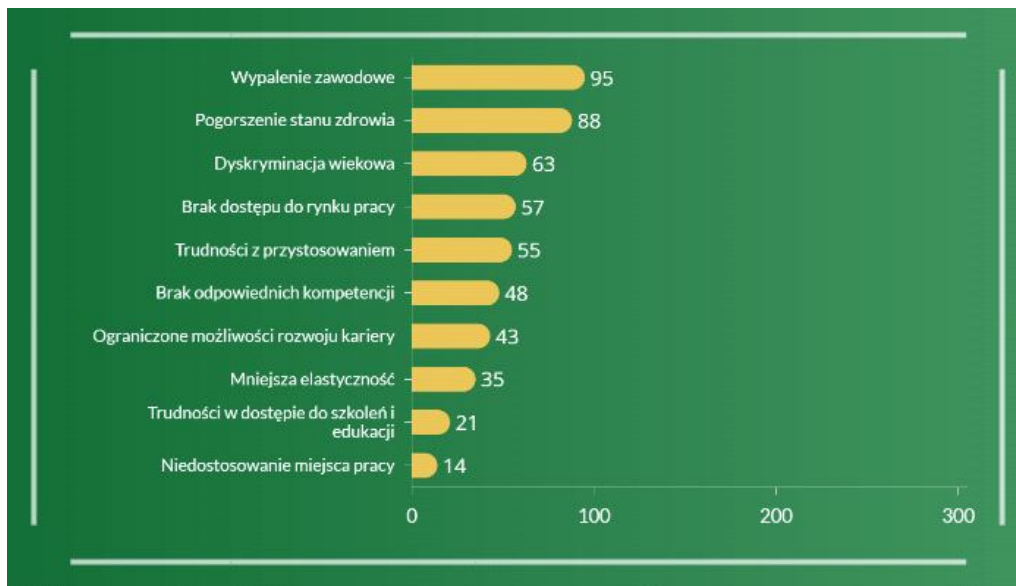
Rysunek 58 Korzyści podejmowania pracy przez osoby po 50 r.ż.

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Zdaniem ankietowanych osoby pracujące po 50 roku życia borykają się głównie z wypaleniem zawodowym i gorszym stanem zdrowia.

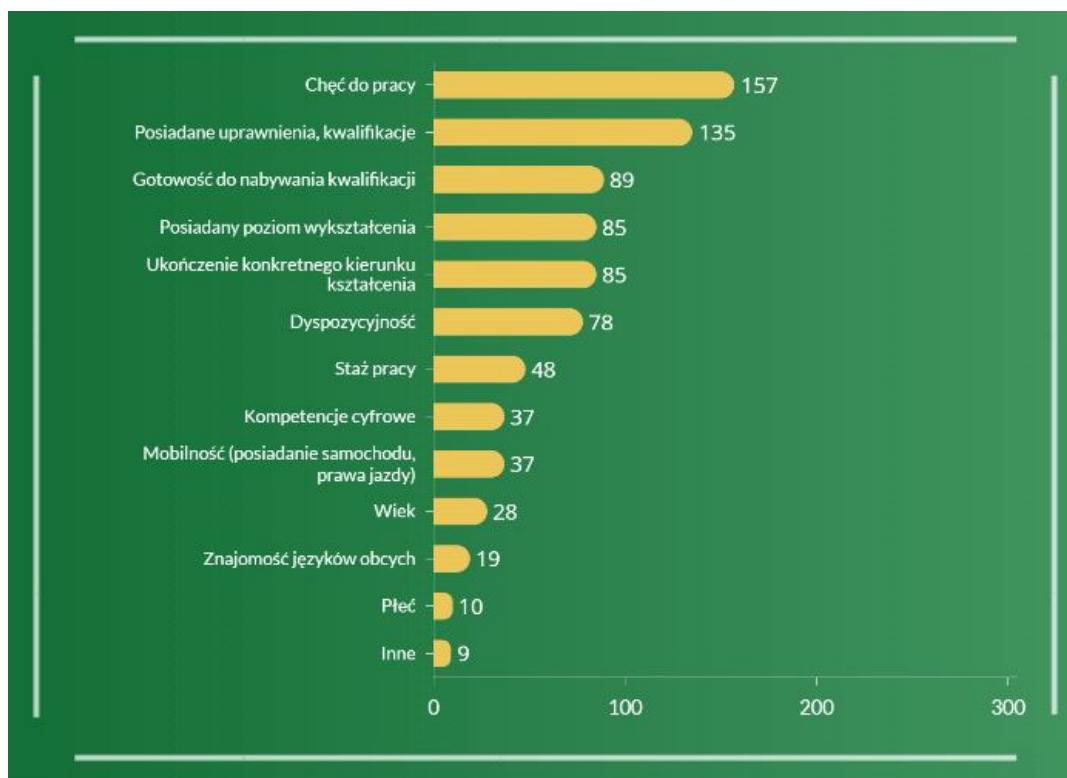
Rysunek 59 Problemy podejmowania pracy przez osoby po 50 r.ż.

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Zdaniem ankietowanych przedsiębiorców wśród oczekiwanych przez nich na rynku pracy cech, umiejętności i predyspozycji wśród pracowników najczęściej wymieniane są chęci do pracy oraz posiadane uprawnienia i kwalifikacje zawodowe. Warto zauważyć, że wśród osób bezrobotnych także najczęściej wymieniane były chęć do wykonywania pracy oraz gotowość do nabywania kwalifikacji. Ankietowani bezrobotni, jak i przedstawiciele pracodawców jednomyślnie wskazali, że najmniej istotną cechą pracownika na rynku pracy jest jego płeć.

Rysunek 60 Ocena najbardziej pożądanых cech pracowników na rynku pracy w opinii przedstawicieli pracodawców

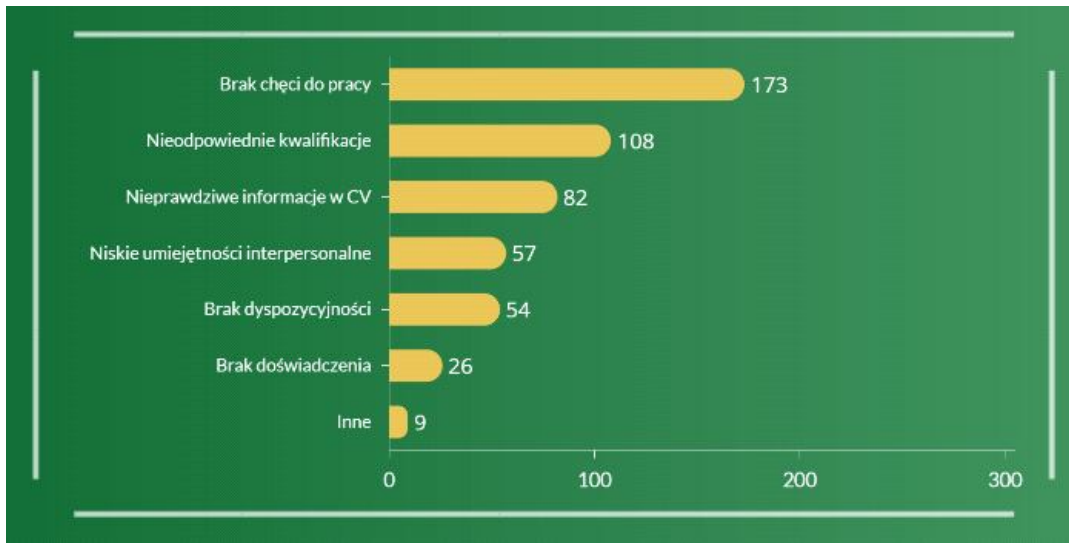

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Zdaniem ankietowanych przedstawicieli pracodawców w głównej mierze kandydatów do pracy dyskwalifikuje brak chęci do pracy, rzadziej nieodpowiednie kwalifikacje, potwierdzone między innymi nieprawdziwymi informacjami podanymi w CV.

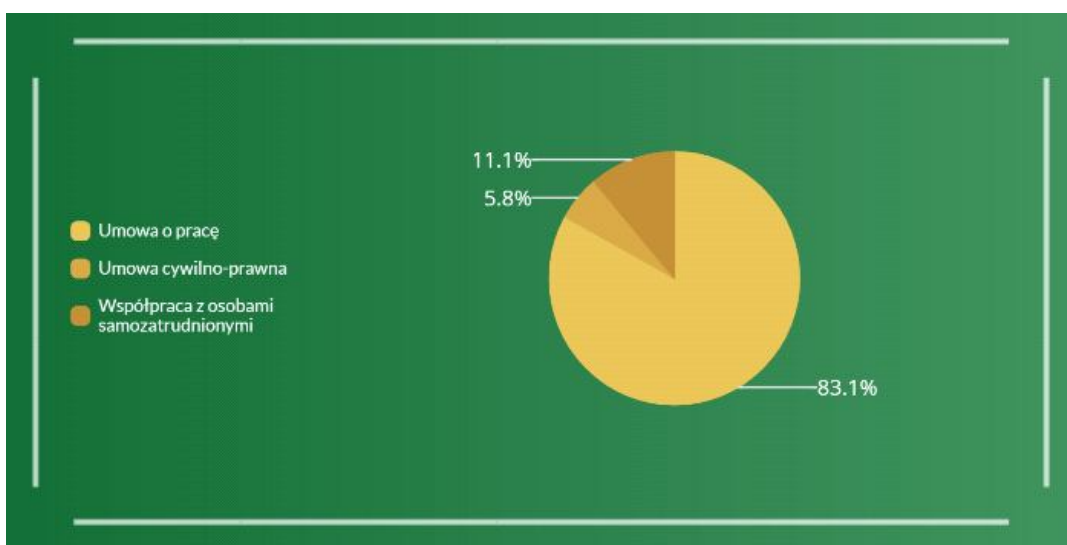
Rysunek 61 Dyskwalifikacje kandydatów do pracy zdaniem przedstawicieli pracodawców

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

W przypadku ponad ośmiu na dziesięciu ankietowanych przedstawicieli pracodawców najczęściej stosowaną formą zatrudnienia jest umowa o pracę. Zaledwie co dwudziesty respondent wskazuje na umowę cywilno-prawną, ale wynika to głównie z profilu prowadzonej działalności gospodarczej.

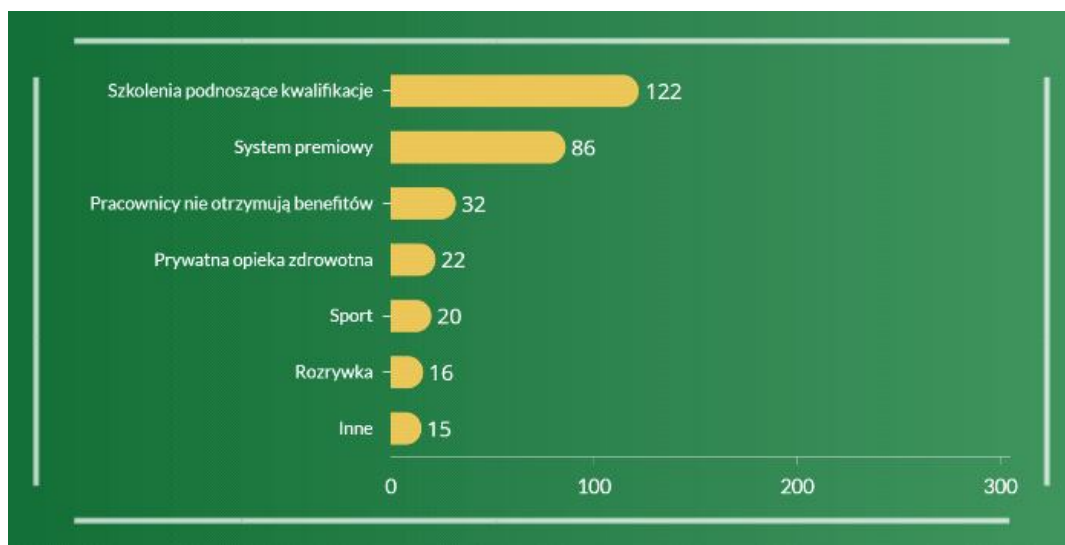
Rysunek 62 Stosowane formy pracy w badanych firmach

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Ponad osiem na dziesięć ankietowanych przedsiębiorstw stosuje różnego rodzaju benefity pracownicze. Najczęściej są to szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe, rzadziej system premiowy. W zaledwie co siódmej ankietowanej firmie pracownicy mają dostęp do prywatnej opieki zdrowotnej, dofinansowania sportu czy rozrywki.

Rysunek 63 Stosowane benefity w badanych firmach

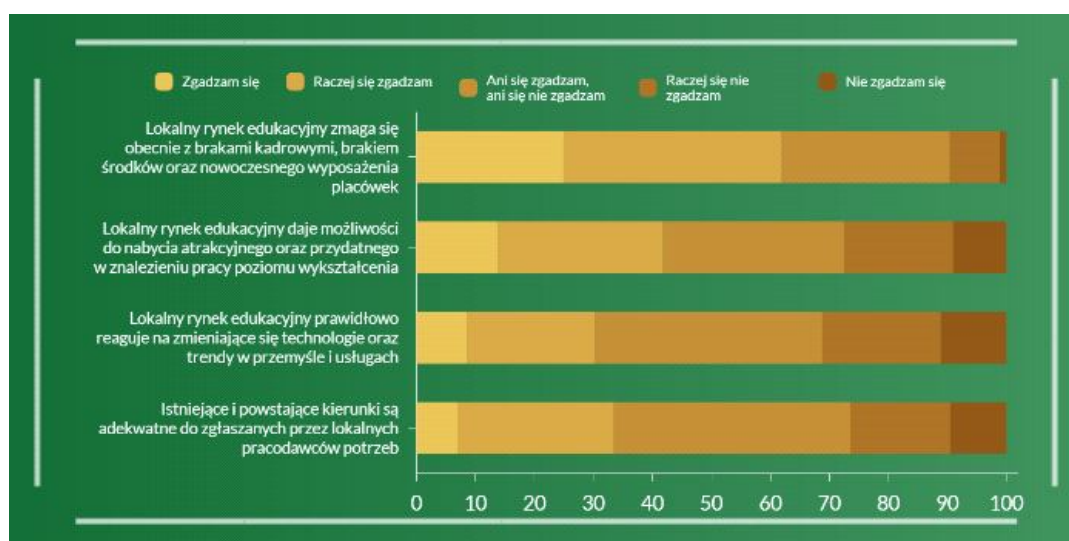

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Zdaniem ponad połowy ankietowanych rynek edukacyjny powiatu tarnogórskiego zmagają się obecnie z brakami kadrowymi, brakiem środków oraz nowoczesnego wyposażenia placówek. Blisko połowa badanych przedsiębiorców uważa z kolei, że lokalny rynek edukacyjny daje możliwości do nabycia atrakcyjnego oraz przydatnego w znalezieniu pracy poziomu wykształcenia. Co trzeci respondent wskazuje z kolei, że lokalny rynek edukacyjny prawidłowo reaguje na zmieniające się technologie oraz trendy w przemyśle i usługach, a istniejące i powstające kierunki kształcenia w szkołach ponadpodstawowych powiatu tarnogórskiego są adekwatne do zgłaszanych przez lokalne firmy potrzeb zatrudnieniowych (rys. 63).

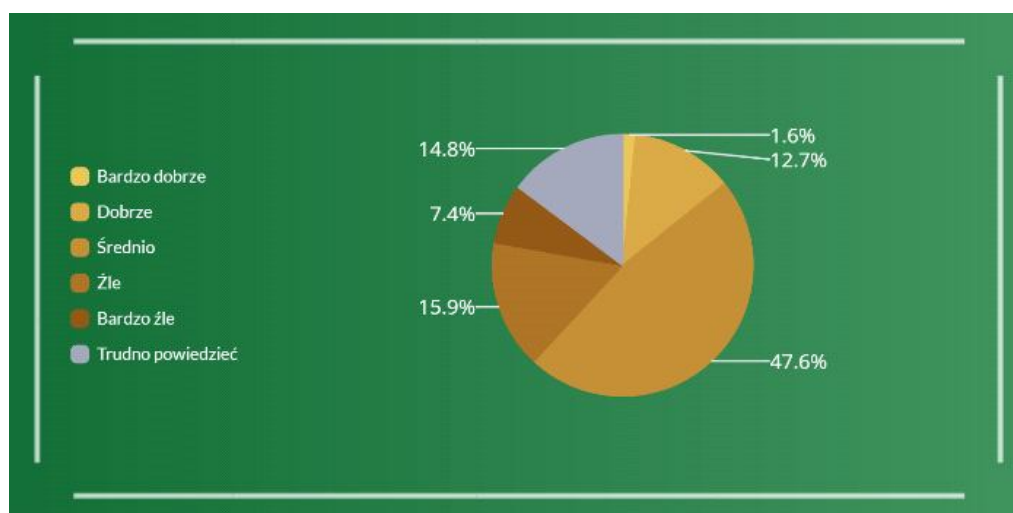
Potwierdza to fakt, iż co piąty przedsiębiorca źle lub bardzo źle ocenia praktyczne przygotowanie absolwentów szkół branżowych i technicznych do świadczenia przyszłej pracy (rys. 64).

Rysunek 64 Ocena lokalnego rynku pracy przez badane firmy

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

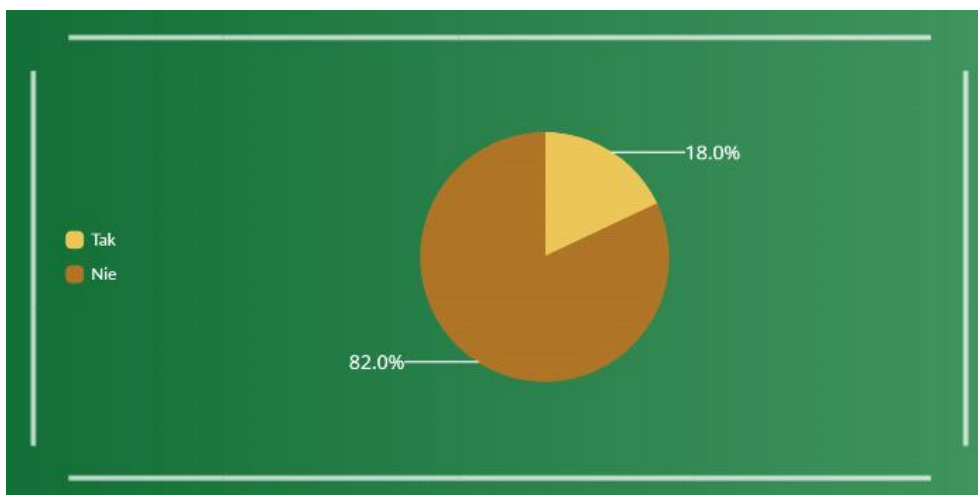
Rysunek 65 Ocena przygotowania absolwentów do pracy

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

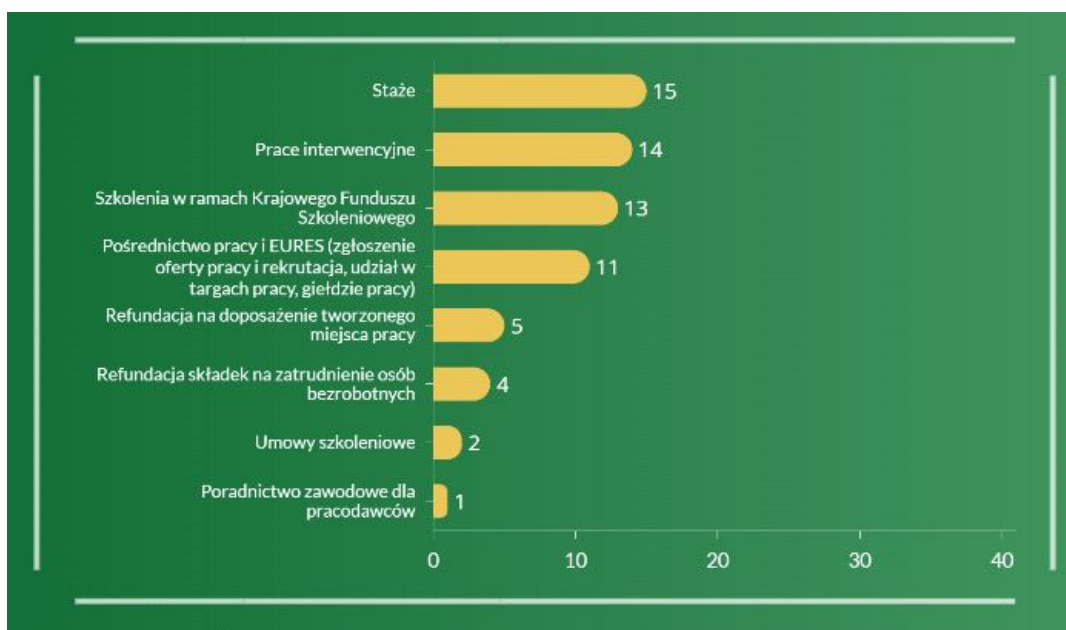
Mniej niż co piąty ankietowany przedstawiciele pracodawców korzystał w ostatnim roku z jakichkolwiek instrumentów i form wsparcia oferowanych przez publiczne służby zatrudnienia (rys. 65). Najczęściej wybieranymi formami wsparcia pracodawców przez PUP były staże, rzadziej zaś prace interwencyjne czy szkolenia w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Najmniejszą popularnością cieszyła się usługa poradnictwa zawodowego dla pracodawców z powiatu tarnogórskiego (rys. 66).

Rysunek 66 Korzystanie z form wsparcia oferowanych przez PUP

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Rysunek 67 Korzystanie z form wsparcia oferowanych przez PUP

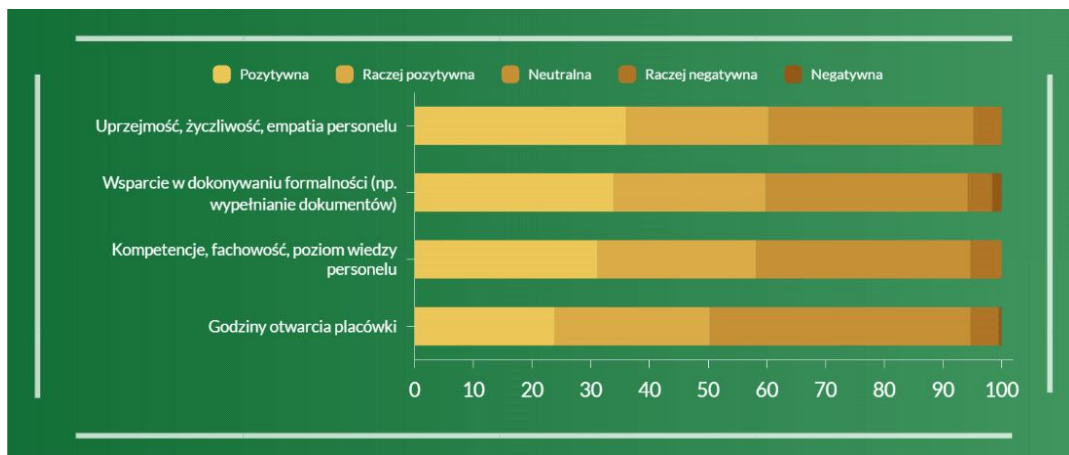

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

Zdaniem badanych przedstawicieli pracodawców najefektywniejszymi formami wsparcia są prace interwencyjne, szkolenia w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego oraz staże.

Dokonując oceny bieżącej działalności Urzędu badani przedsiębiorcy, podobnie jak osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach najwyżej ocenili wsparcie personelu w dokonywaniu formalności oraz uprzejmość, życzliwość, empatię pracowników placówki. W dalszej kolejności wysoko ocenione zostały kompetencje, fachowość i poziom wiedzy urzędników.

Rysunek 68 Ocena bieżącej działalności PUP

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych ankietowych

4. Analiza SWOT

Analizując dane zastane, materiały źródłowe, a także interpretując wyniki zrealizowanych badań ilościowych na grupie 322 osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach oraz 189 lokalnych pracodawców opracowano analizę SWOT dotyczącą sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Rysunek 69 Analiza SWOT lokalnego rynku pracy i powiatu

Źródło: opracowanie własne

5. Spis rysunków

Rysunek 1 Mapa powiatu tarnogórskiego.....	6
Rysunek 2 Liczba mieszkańców powiatu tarnogórskiego w latach 2021 - 2023.....	8
Rysunek 3 Rozkład płci mieszkańców powiatu tarnogórskiego	8
Rysunek 4 Liczba mieszkańców w gminach powiatu tarnogórskiego na koniec 2023 roku	9
Rysunek 5 Odsetek liczby mieszkańców powiatu tarnogórskiego powyżej 65 lat w latach 2020 - 2023	10
Rysunek 6 Liczba urodzeń w powiecie tarnogórskim.....	11
Rysunek 7 Odsetek liczby mieszkańców powiatu tarnogórskiego według ekonomicznych grup wieku w latach 2020 - 2022	12
Rysunek 8 Frekwencja w wyborach samorządowych oraz Parlamentu Europejskiego w 2024 r.	14
Rysunek 9 Porównanie wyników egzaminów maturalnych powiatu.....	17
Rysunek 10 Podmioty gospodarcze w powiecie tarnogórskim w latach 2020-2023	19
Rysunek 11 Liczba podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych w latach 2021 - 2023	24
Rysunek 12 Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw w powiecie tarnogórskim w latach 2019 - 2022 (tys. zł).....	24
Rysunek 13 Osoby pracujące ze względu na płeć w 2023 roku.....	25
Rysunek 14 Bezrobotni w powiecie tarnogórskim w ujęciu miesięcznym od stycznia 2023 roku do lipca 2024 roku	28
Rysunek 15 Stopa bezrobocia w ujęciu miesięcznym w 2023 roku.....	28
Rysunek 16 Bezrobotni ze względu na płeć w latach 2021 - 2023	30
Rysunek 17 Bezrobotni zarejestrowani według grup wiekowych w czerwcu 2023 i 2024 roku	31
Rysunek 18 Bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia w czerwcu 2023 i 2024 roku.....	32
Rysunek 19 Bezrobotni ze względu na czas pozostawania bez pracy w lipcu 2023 i 2024 roku.....	33
Rysunek 20 Oferty pracy zgłoszone do PUP w ujęciu miesięcznym.....	38
Rysunek 21 Podział respondentów ze względu na płeć.....	39
Rysunek 22 Respondenci według grup wiekowych.....	40
Rysunek 23 Respondenci według poziomu wykształcenia ogółem.....	41
Rysunek 24 Respondenci według miejsca zamieszkania.....	41
Rysunek 25 Respondenci według okresu rejestracji.....	42
Rysunek 26 Przyczyny rejestracji w PUP według wskazań	43
Rysunek 27 Ocena barier i trudności na lokalnym rynku pracy.....	43
Rysunek 28 Metody poszukiwania pracy według liczby wskazań	44
Rysunek 29 Ocena najbardziej pożądanых cech pracowników na rynku pracy w opinii osób bezrobotnych	45
Rysunek 30 Ocena lokalnego rynku edukacyjnego przez badanych.....	45

Rysunek 31 Miejsce podjęcia zatrudnienia przez respondentów.....	46
Rysunek 32 Akceptowalny czas dotarcia do pracy (N=101)	47
Rysunek 33 Istotność czynników płacowych i pozapłacowych	48
Rysunek 34 Istotność podnoszenia kwalifikacji zawodowych i uczestnictwo w nich przez bezrobotnych	48
Rysunek 35 Chęć założenia własnej działalności gospodarczej.....	50
Rysunek 36 Posiadanie kompetencji cyfrowych przez badanych.....	50
Rysunek 37 Ocena bieżącej działalności PUP	51
Rysunek 38 Ocena poziomu wiedzy na temat usług oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach	51
Rysunek 39 Badane firmy według sektora własności	52
Rysunek 40 Badane firmy według profilu działalności.....	53
Rysunek 41 Badane firmy według okresu prowadzenia działalności	53
Rysunek 42 Badane firmy według wielkości zatrudnienia.....	54
Rysunek 43 Badane firmy według formy prawnej.....	54
Rysunek 44 Zwolnienia pracowników w 2024 roku.....	55
Rysunek 45 Przyczyny zwolnień pracowników (N=63).....	55
Rysunek 46 Skala zwolnień w badanych firmach (N=63).....	56
Rysunek 47 Przyjęcia pracowników w 2024 roku	56
Rysunek 48 Przyczyny zwolnień pracowników (N=84).....	57
Rysunek 49 Skala przyjęć w badanych firmach (N=84).....	57
Rysunek 50 Planowane zatrudnienia w najbliższych 12 miesiącach.....	58
Rysunek 51 Wielkość planowanego zatrudnienia (N=88).....	59
Rysunek 52 Planowanie zatrudnienia cudzoziemców (N=88).....	59
Rysunek 53 Zatrudnianie cudzoziemców.....	60
Rysunek 54 Zatrudnianie osób niepełnosprawnych.....	60
Rysunek 55 Korzystanie ze wsparcia PFRON (N=64).....	61
Rysunek 56 Braki kadrowe w opinii badanych.....	61
Rysunek 57 Zatrudnianie osób po 50 roku życia	62
Rysunek 58 Korzyści podejmowania pracy przez osoby po 50 r.ż.....	62
Rysunek 59 Problemy podejmowania pracy przez osoby po 50 r.ż.....	63
Rysunek 60 Ocena najbardziej pożądanых cech pracowników na rynku pracy w opinii przedstawicieli pracodawców	64
Rysunek 61 Dyskwalifikacje kandydatów do pracy zdaniem przedstawicieli pracodawców.....	65
Rysunek 62 Stosowane formy pracy w badanych firmach.....	65
Rysunek 63 Stosowane benefity w badanych firmach	66
Rysunek 64 Ocena lokalnego rynku pracy przez badane firmy.....	67
Rysunek 65 Ocena przygotowania absolwentów do pracy.....	67
Rysunek 66 Korzystanie z form wsparcia oferowanych przez PUP.....	68
Rysunek 67 Korzystanie z form wsparcia oferowanych przez PUP.....	68
Rysunek 68 Ocena bieżącej działalności PUP.....	69
Rysunek 69 Analiza SWOT lokalnego rynku pracy i powiatu.....	70

6. Spis tabel

Tabela 1 Najpopularniejsze kierunki kształcenia w powiecie tarnogórskim.....	18
Tabela 2 Podział podmiotów gospodarczych w powiecie tarnogórskim według sektorów	20
Tabela 3 Podział podmiotów gospodarczych w powiecie tarnogórskim według sekcji PKD.....	22
Tabela 4 Podział przedsiębiorstw ze względu na liczbę zatrudnionych pracowników.....	23
Tabela 5 Osoby pracujące w powiecie tarnogórskim w 2023 roku.....	26
Tabela 6 Struktura osób pracujących w powiecie tarnogórskim według sekcji PKD w lutym 2024 roku	27
Tabela 7 Udział bezrobotnych w gminach względem ogólnej liczby bezrobotnych w powiecie (stan na 31 lipca 2024 roku).....	29
Tabela 8 Liczba osób bezrobotnych ze względu na staż pracy.....	34
Tabela 9 Osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy stan na 31 lipca 2024 roku.....	35
Tabela 10 Odsetek osób do 30 roku życia względem ogólnej liczby bezrobotnych danej gminy w lipcu 2024 roku	36
Tabela 11 Odsetek osób powyżej 50 roku życia względem ogólnej liczby bezrobotnych danej gminy w lipcu 2024 roku.....	37